

Høringssvar og bemærkninger til budgetforslag til budget 2023.

Perioden for at indgive høringssvar og komme med bemærkninger til budget 2023 er nu afsluttet.

Der er modtaget høringssvar fra høringsberettigede parter og indkommet bemærkninger fra MEDudvalgene i kommunens centre samt HovedMED.

En række råd, foreninger, bestyrelser og enkeltpersoner har ligeledes benyttet muligheden for at kommentere på de fremsendte forslag.

De samlede høringssvar og bemærkninger kan findes på [hjemmesiden](#).

Liste over afgivne høringssvar og bemærkninger:

Bornholms Ældreråd
Folkeoplysningsudvalget
Handicaprådet
Idrættens Videns og Kompetenceråd
HovedMED
CenterMEDudvalg i kommunens 10 centre

AfdelingsMED Rehabilitering Sønderbo
Beboer/Bruger og pårørenderådet på Klintebo
Birger K. Karlsson
Bornholms udsatteråd
Dagtilbudsbestyrelsen
Danske Handicaporganisationer på Bornholm
Den Fælles brugerbestyrelse socialpsykiatrien
Pia Nulle Brylle
Poulsker IdrætsForening
Skolebestyrelsen Hans Rømer Skolen
Skolebestyrelsen Heldagsskolen
Skolebestyrelsen Kildebakken
Skolebestyrelsen Kongeskærskolen
Skolebestyrelse Paradisbakkeskolen
Skolebestyrelse og MEDudvalg Ungdomsskolen
Skolebestyrelsen Åvangsskolen
Socialpsykiatrien, område øst - medarbejdergruppen
Ældresagen Bornholm

**Bornholms Regionskommune har sendt budgetforslag for 2023 i høring.
Bornholms Ældreråd fremsender hermed følgende bemærkninger til forslaget:**

Bornholms Ældreråd skal generelt anbefale, at ældreområdet friholdes for besparelser, der vil påvirke den enkelte borger. På trods af, at vi i første omgang er kommet rimeligt igennem corona-krisen, så er der stadig mange ældre såvel på plejecentre/hjem som i hjemmeplejen, der føler sig ensomme og mentalt har det skidt.

Ældrerådet bemærkede i sidste års høringssvar, at de fleste af de henvendelser vi modtager kommer vedr. hjemmeplejen. Denne tendens har ikke ændret sig det seneste år. Vi kan genkende mange af de kritikpunkter, der er blevet fremført. Desværre er det stadig et kendt problem, at ansatte i hjemmeplejen løber meget hurtigt, har alt for mange besøg på en vagt hvilket giver et dårligt arbejdsmiljø og tiltagende sygdom blandt personalet. Konsekvensen heraf er ringere service over for de borgere, der har behov for hjælp.

Det omfattende krav vedrørende dokumentation bør analyseres og den anvendte tid bør konverteres til såkaldte varme hænder. Arbejdsopgaverne er der jo stadig. Ældrerådet er bekendt med, at det er svært at rekruttere personale til området. Dette medførte i 2022, at BRK tilbageførte et større beløb uforbrugte lønkroner fra ældreområdet til andre formål. Ældrerådet forventer, at disse lønkroner tilbageføres området i budget 2023, således at der kan ansættes flere varme hænder på plejeområdet.

Ældrerådet skal endvidere anbefale, at det gennemgribende analysearbejde som blev gennemført i forbindelse med ældreanalysens udarbejdelse bliver omsat til konkrete og synlige tiltag.

Følgende bemærkninger relaterer sig det udsendte sparekatalog for 2023.

SSU-31-01 Hjemmeplejen-rengøring hver 3. uge.

Uagtet at besparelsen først står til 2024, finder Ældrerådet det uacceptabelt, at sætte rengøringen ned til hver 3. uge.

I forvejen er rengøringsniveauet på minimumsgrænsen, da det ikke er meget der kan gøres rent på 32 min. hver anden uge.

I disse coronatider, hvor hygiejnen bør prioriteres højt, for at undgå smitte, er det en forkert prioritering såvel overfor borgerne som personalet.

Forslaget vil alt andet lige medføre ekstra udgifter på sygefraværskontoen.

SSU-31-02 Puljemidler.

Trist at man ikke har kunnet anvende puljemidlerne til rekruttering af medarbejdere – et forslag kan være, at man så skal bruge midlerne til at fastholde de medarbejdere, der kæmper for at få hverdagen til at hænge sammen.

SSU-31-04 Plejeboligområdet – klippekort tilpasning til aktuelt niveau.

Det er ikke rimeligt, at beboerne skal fratages klippekortsydelse på grund af personale-rekrutterings udfordringer. Det er ikke alle borgere der har et ressourcestærkt netværk.

SSU-31-05 Hjemmeplejen-klippekort, tilpasning til aktuelt niveau.

Det er trist, at man er nødt til at lave besparelser på dette område på grund af personalemangel. Det er ikke alle der har et ressourcestærkt netværk.

SSU-31-07 Hjemmepleje og plejeboligområdet – Vendlet.

Ældrerådet finder det hurtigt, at forvente besparelser ved hjælp af et hjælpemiddel – Vendlet – før det er anskaffet og implementeret.

SSU-31-08 Plejeboligområdet – Rengøring hver 3. uge.

Uagtet at besparelsen først er planlagt til 2024, finder vi det uacceptabelt at sætte rengøring ned til hver 3. uge.

I forvejen er rengøringsniveauet på minimumsgrænsen. Det er meget lidt rengøring man kan nå på 32. min hver 2. uge.

I disse coronatider, hvor hygiejnen bør prioriteres højt for at undgå smitte, er det i den grad en forket prioritering – såvel overfor borgeren som personalet.

Forslaget kan medføre, at sygefraværet vil stige.

SSU-33-06 So-Su elevområdet – reduktion af lønbudget til elever.

Der er i den grad behov for, at få uddannet So-Su personale, da det ikke er muligt at få besat ledige stillinger på trods af, at ældresegmentet på Bornholm er stigende i de kommende år.

SSU-33-08 Sygeplejen – Personalereduktion sygeplejerskestilling.

Da sygeplejerskernes psykiske arbejdsmiljø og trivsel kan blive påvirket ved besparelser, er det et beklageligt sted at spare. I forvejen er det vanskeligt at rekruttere sygeplejersker.

SSU-33-11 Sønderbo – personalereduktion.

Det virker umiddelbart til at være et lille beløb at spare, i forhold til ulemperne ved, i perioden 13.00 – 15.00 daglig, muligvis ikke at kunne få hjælp ved behov.

SSU-33-12 Regulering af budget til vederlagsfri kørsel til midlertidigt og aflastende ophold på rehabiliteringscenter Sønderbo.

Det er et lille beløb at spare, mod de konsekvenser det kan have for de borgere/pårørende som benytter tilbuddet.

Det er dyrt at køre taxi og de der er på aflastning er typisk så mentalt/fysisk dårlige, at det ofte ikke er muligt for pårørende at transportere dem.

SSU-33-15 Tværgående Sundhedsteam – ophør af konsulent for sundhed og ernæring.

Det er et stort problem, at blive småt spisende for ældre, med vægttab til følge. Det kan føre til unødvendige indlæggelser og aflastningsophold. Det er et forkert sted at spare.

EDBU-4104 Borgerservice.

Ældrerådet kan ikke acceptere en forringelse af borgerservice i Nexø, Hasle, Allinge og Aakirkeby.

EDBU-41-07 Telefonomstilling.

Forringelse af telefonomstillingen er uacceptabel, idet man som borger skal have mulighed for at komme i forbindelse med kommunen.

FKLU-21-03 Lokalsamfundspuljen.

Det er vigtigt at passe på de frivillige foreningers engagement. En forringelse vil være et dårligt signal til alle frivillige.

FKLU-21-08 Frivillig forum.

Det er vigtigt at passe på de frivillige foreningers engagement. En forringelse vil være et dårligt signal til alle frivillige.

FKLU-21-11 Folkeoplysning.

Det er vigtigt at passe på vore frivillige foreningers virke og derfor kan forringede forhold ikke accepteres.

FKLU-21-12 Selvejende haller.

Det er vigtigt at passe på vore frivillige foreningers virke og derfor kan forringede forhold ikke accepteres.

FKLU-22-01 Åbningstid bibliotek.

Bibliotekerne er i forvejen reduceret til næsten ingenting så en yderligere forringelse vil være katastrofal for lokalsamfundet og dermed også ældreområdet.

NMPU-53-04 Slidlag.

Generelt er vejbelægningerne meget ujævne og dårlig tilgængelige for ældre – det er derfor betænkeligt at spare yderligere på området.

NMPU-23-08 Vintervedligeholdelse.

Mange veje og stier serviceres ikke længere, hvorfor de ikke forbrugte midler hellere bør bruges til at udvide servicen.

NMPU-55-01 Toiletter.

En yderligere forringelse af åbningstiderne taler imod ønsket om mere turisme og dermed også ældre, som helt givet har behov for toiletbesøg.

NMPU-55-02 Vedligehold af toiletter.

Uacceptabelt forslag set i lyset af NMPU-55-01.

NMPU-57-02 Rønne bybus.

Enhver forringelse af kollektiv trafik er uacceptabelt og vil medføre yderligere passagerflugt.

Gadelys på Ringvejen i Rønne.

Ældrerådet har tidligere fremsendt forslag om etablering af lys på Ringvejen fra Snorrebakken til Byledsgade.

Afslutningsvis skal Bornholms Ældreråd foreslå politikerne, at der kun fremsendes realistiske spareforslag. Ældrerådet har flere gange tidligere påpeget, at spareforslag, der politisk ikke har nogen relevans bør undgås. Disse forslag medfører unødigt ængstelse for de ældre borgere.

På vegne af Bornholms Ældreråd

Erik A. Larsen
Formand

Hørings svar fra Folkeoplysningsudvalget

Vedr. sparekatalog og budget 2023

Til sparekataloget har udvalget følgende bemærkninger

- FKLU-21-06 **Bortfald af fællespulje til idrætsområdet - Besparelse 30 t. kr. årligt**
Det anses for uhensigtsmæssigt at fjerne denne pulje, hvor der kan søges midler til formål på idrætsområdet. Bortfalder puljen vil det medføre, at der ikke kan ansøges til nye aktiviteter/events for idrætsforeninger.
- FKLU-21-07 **Bortfald af tilskud til Bornholms Idrætsråd – Besparelse 10 t. kr. årligt**
Forslaget anses for ikke at være hensigtsmæssigt, da puljen tidligere er beskåret, og besparelsen vil påvirke de bornholmske idrætsforeningers talerør.
- FKLU- 21-08 **Bortfald af tilskud til Frivillig Forum Bornholm – Besparelse 105 t. kr. årligt**
Udvalget har en bekymring for, at forslaget vil have indvirkning på arbejdet med at fremme frivilligarbejdet.
- FKLU-21-09 **Reduktion af pulje til leder-, lærer- og instruktøruddannelsen – Besparelse: 50 t. kr.**
Udvalget finder det ikke hensigtsmæssigt, at puljen bliver reduceret. Puljen anses for at have stor betydning for øens foreninger, at der i stedet bør arbejdes for at synliggøre puljen ved hjælp af øget markedsføring.
- FKLU-21-10 **Reduktion af budget til fritidspas – Besparelse: 30 t. kr.**
Udvalget anser forslaget ikke som hensigtsmæssigt, da en besparelse vil påvirke mulighederne for de mest udsatte børn og voksne at søge midler til deltagelse i idrætsaktiviteter. Der i stedet bør arbejdes for at synliggøre puljen ved hjælp af øget markedsføring.
- FKLU-21-11 **Reduktion af pulje til aktiviteter (Folkeoplysning) – Besparelse 183 t kr. / 255 t. kr.**
Udvalget anser dette forslag som en væsentligt økonomisk påvirkning af foreningers virke på Bornholm. Forslaget vil have indvirkning på kontingentstrukturen, hvori det vil blive dyrere at deltage i aktiviteter. Samtidig vil der komme en påvirkning af mulighederne for medlemmer at deltage foreningsaktiviteter. Udvalget fraråder forslaget.
- FKLU- 21-12 **Reduktion i driftstilskuddet til selvejende haller – 200 t. kr. / 400 t. kr. årligt**
Forslaget frarådes, da de selvejende haller grundet stigende energipriser, som gør at hallerne har forhøjede omkostninger. En besparelse vil derfor påvirke de selvejende halleres drift. Forslaget vil medføre, at hallerne skal finde økonomien andre steder, såsom besparelse på medarbejdere, samt nedjustering af aktiviteter og åbningstider.
- FKLU-59-01 **Lukning af Poulsker stadion – Besparelse 25 t. kr. årligt**
Udvalget gør opmærksom på, at der afvikles andre idrætsaktiviteter på anlægget såsom Krolf, som dyrkes året rundt.
- FKLU-59-02 **Sommerlukning af alle idrætshaller – 75 t. kr. årligt**
Udvalget indstiller, at der i forslaget ændres til, at der holdes åbent for aktiviteter i Rønne Idrætshal, samt at forslaget udelukkende indføres i 2023 som et testår.

NMPU-55-
01

Lukning af offentlige toiletter i vinterhalvåret – Besparelse 225 t. kr. årligt

NMPU-55-
02

Nedprioritering af vedligeholdelse af offentlige toiletter – Besparelse 200 t. kr. årligt

Udvalget indstiller, at forslagene NMPU 55 – 01/02 udtages af budget 2023, da dette vil have en stor påvirkning af outdooridrætten, som gennem de seneste år har været stigende

På Folkeoplysningsrådets vegne

Formand Ole Dreyer

Hørings svar fra Handicaprådet til spareforslag, anlægsforslag og udvidelsesforslag til budget 2023:

”Handicaprådet ser med særdeles stor bekymring på kommunens økonomi og dermed på de foreslåede besparelser.

En stor del af de foreslåede besparelser vil ramme børn, unge og deres familier samt udsatte og sårbare borgere og deres pårørende.

Det fremstår som nogle meget kortsigtede besparelser, som på sigt vil føre til yderligere budgetudfordringer.

Handicaprådet vil gerne på det kraftigste understrege, at lovgivning på de omtalte områder skal overholdes.

Erfaringen viser at handler man ikke med forebyggende sigte rettidigt, bliver omkostningerne både menneskeligt og økonomisk betydeligt større.

Handicaprådet vil gerne opfordre til at der tænkes i investeringsmuligheder og teknologiske løsninger som kan være en hjælp og støtte til både borgere, brugere og medarbejdere.

Handicaprådet vil gerne opfordre til, at der inddrages viden og erfaring fra andre kommuner på områder, hvor Bornholm er udfordret således at beslutninger træffes på et bredest muligt grundlag.

Handicaprådet ser frem til at blive inddraget såfremt der er ændringer i budgetforudsætningerne.”

Hørings svar fra Idrættens Videns og Kompetenceråd

Vedr. sparekatalog og budget 2023

Til sparekataloget har rådet følgende bemærkninger

- FKLU-21-06 **Bortfald af fællespulje til idrætsområdet - Besparelse 30 t. kr. årligt**
 Det anses for uhensigtsmæssigt at fjerne denne pulje, hvor der kan søges midler til formål på idrætsområdet. Bortfalder puljen vil det medføre at der ikke kan ansøges til nye aktiviteter/events for idrætsforeninger.
- FKLU-21-07 **Bortfald af tilskud til Bornholms Idrætsråd – Besparelse 10 t. kr. årligt**
 Forslaget anses for ikke at være hensigtsmæssigt, da puljen tidligere er beskåret, og besparelsen vil påvirke de bornholmske idrætsforeningers talerør.
- FKLU- 21-08 **Bortfald af tilskud til Frivillig Forum – Besparelse 105 t. kr. årligt**
 Rådet har en bekymring for at forslaget vil have indvirkning på arbejdet med at fremme frivilligarbejdet.
- FKLU-21-09 **Reduktion af pulje til leder-, lærer- og instruktøruddannelsen – Besparelse: 50 t. kr.**
 Rådet finder det ikke hensigtsmæssigt, at puljen bliver reduceret. Puljen anses for at have stor betydning for øens foreninger, og at der i stedet bør arbejdes for at synliggøre puljen ved hjælp af øget markedsføring.
- FKLU-21-10 **Reduktion af budget til fritidspas – Besparelse: 30 t. kr.**
 Rådet anser forslaget ikke som hensigtsmæssigt, da en besparelse vil påvirke mulighederne for børn og voksne at søge midler til deltagelse i idrætsaktiviteter. Der i stedet bør arbejdes for at synliggøre puljen ved hjælp af øget markedsføring.
- FKLU-21-11 **Reduktion af pulje til aktiviteter (Folkeoplysning) – Besparelse 183 t. kr. / 255 t. kr.**
 Rådet anser dette forslag som en væsentligt økonomisk påvirkning af foreningers virke på Bornholm. Forslaget vil have indvirkning på kontingentstrukturen, hvori det vil blive dyrere at deltage i aktiviteter, der samtidig vil der komme en påvirkning af mulighederne for medlemmer at deltage forenings aktiviteter. Forslaget frarådes fra IVK' side.
- FKLU- 21-12 **Reduktion i driftstilskuddet til selvejende haller – 200 t. kr. / 400 t. kr. årligt**
 Forslaget frarådes da de selvejende haller grundet stigende energipriser, som gør at hallerne har forhøjede omkostninger. En besparelse vil derfor påvirke de selvejende halleres drift. Forslaget vil medføre at hallerne skal finde økonomien andre steder, såsom besparelse på medarbejdere, samt nedjustering af aktiviteter og åbningstider.
- FKLU-59-01 **Lukning af Poulsker stadion – Besparelse 25 t. kr. årligt**
 Rådet gør opmærksom på at der afvikles andre idrætsaktiviteter på anlægget såsom Krolf, som dyrkes årligt.
- FKLU-59-01 **Sommerlukning af alle idrætshaller – 75 t. kr. årligt**
 Rådet indstiller at der i forslaget ændres til at der holdes åbent for aktiviteter i Rønne Idrætshal, samt at forslaget udelukkende indføres i 2023 som et testår.

NMPU-55-
01

Lukning af offentlige toiletter i vinterhalvåret – Besparelse 225 t. kr. årligt

NMPU-55-
02

Nedprioritering af vedligeholdelse af offentlige toiletter – Besparelse 200 t. kr. årligt

Rådet indstiller at forslagene NMPU 55 – 01 og NMPU 55 - 02 udtages af budget 2023, da dette vil have en stor påvirkning af outdooridrætten, som gennem de seneste år har været stigende.

Opprioriteringsforslag:

Rådet foreslår med det opprioriteringsforslag at puljen til sommerferieaktiviteter for børn og unge, fortsættes i 2023.

På Idrættens videns og kompetenceråds vegne

Formand Ole Dreyer

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, IT
og Sekretariat
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

10. august 2022

Bemærkninger fra HovedMED til budgetforslag 2023

HovedMED har afholdt møde den 10. august 2022 og har følgende bemærkninger:

HovedMED anerkender, at det er en svær opgave BRK's nye kommunalbestyrelse står over for at løse. HovedMED vil opfordre kommunalbestyrelsen til at bruge den faglighed, der er i kommunen, til at sparre og kvalificere i det omfang det er relevant.

HovedMED har en forventning om, at der ved efterårets dialogmøder drøftes konsekvenser af det vedtagne budget, herunder det serviceniveau der kan ydes over for borgerne. Derudover forventer HovedMED, at kommunalbestyrelsen står ved de politiske beslutninger, også over for borgerne. HovedMED forventer, at man politisk efterfølgende bakker organisationen og medarbejderne op i forhold til de nødvendige servicetilpasninger.

Venlig hilsen

HovedMED i Bornholms Regionskommune

Trine Dorow (formand)
Karina Randrup (næstformand)

Kommentarer til spareforslag budget 2023 fra CenterMED i Center for Børn og Familie

BSU 13-03 Ophør af tilskud til inklusionsprojekter

BSU 13-05 Stop for tildelingen til Ressourceteam på Heldagsskolen

BSU 13-06 Stop for tildelingen til Ressourceteam - 2 halve stillinger

BSU 13-07 Stop for tildelingen til Ressourceteam - 2 halve stillinger, der er konverteret til 2 pladser på Heldagsskolen

BSU 13-08 Projekt 'Move Out' til misbrugstruede unge bliver ikke iværksat

BSU 13-09 Ophør af tilskud til to-voksenordning

Center for Børn og Familie udtrykker stor bekymring for alle spareforslag på børne- og ungeområdet. Servicelovens formålsparagraf §46 foreskriver netop, at der skal ydes støtte til børn og unge, der har et særligt behov herfor, for at sikre at disse børn og unge kan opnå de samme muligheder for personlig udvikling, sundhed og et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende. Med disse spareforslag mindskes muligheden for at sikre ligheden for Bornholms børn og unge.

NMPU 55-04 Nedprioritering af bygningsvedligehold (ikke anlægspuljemidler)

NMPU 55-05 Nedjustering af anlægspuljen

NMPU 55-13 Nedjustering af rengøringsstandarden i børnehaverne i ugerne 28 + 29 + 30 samt uge 42 og vinterferien.

NMPU 55-18 Ingen vikardækning på 1. fraværsdag på alle kommunale institutioner, hvor Rengøringsservice gør rent.

Center for Børn og Familie udtrykker bekymring ved at nedjustere rengøringsstandarden i kommunens børnehuse. Dårligere rengøring kan betyde at der er en større forekomst af bakterier og vira, hvilket kan være med til at øge smitte mellem børn, børn og voksne og mellem voksne, og dermed samtidig øge risikoen for et højere sygefravær.

Center for Børn og Familie udtrykker bekymring ved at nedprioritere vedligehold af kommunens bygninger. En del af kommunens bygningsmasse synes på nuværende tidspunkt allerede at have udtalt behov for vedligehold, hvilket har betydning for arbejdsmiljøet. En yderligere forringelse af bygningernes stand vil medføre yderligere udfordringer for arbejdsmiljøet, og dermed BRK som attraktiv arbejdsplads. Dertil kommer udfordringerne forbundet med den fremtidige udgift ved omfattende istandsættelse, såfremt bygningerne ikke kontinuerligt er blevet tilstrækkeligt vedligeholdt.

FKLU 21-03 Reduktion af Lokalsamfundspuljen

FKLU 21-08 Bortfald af tilskud til Frivillig Forum Bornholm

Center for Børn og Familie er bekymrede for konsekvenserne ved at reducere tilskuddene til civilsamfundet og de frivillige kræfter, da centeret i høj grad benytter samarbejdet med civilsamfundet strategisk; eksempelvis i forbindelse med programindsatserne i De små børns Bornholm.

En reduktion i tilskuddene vil sende et signal til civilsamfundet, om at kommunen ønsker, at civilsamfundet skal prioritere det frivillige arbejde i samarbejde med kommunen, men kommunen vil ikke prioritere samarbejdet med civilsamfundet.

FKLU 21-10 Reduktion af pulje til fritidspas

Center for Børn og Familie udtrykker bekymring for konsekvenserne ved reduktion af pulje til fritidspas. Denne reduktion vil få betydning for de mest sårbare børn og unge. Den nylige rapport, forfattet af Komponent på baggrund af en analyse af anbringelsessager, peger på, at en stor andel af de bornholmske

familier lever i fattigdom. Fritidspas er en mulighed for, at børn og unge fra familier med økonomiske og sociale udfordringer kan deltage i fritidsaktiviteter på lige fod med deres jævnaldrende.

ØKU 66-07 Udvidelse af levetid på administrative pc'er

Center for Børn og Familie udtrykker bekymring ved at udvide levetiden på administrative pc'er. Ved dette spareforslag pålægges de individuelle afdelinger øgede udgifter til IT-udstyr. Center for Børn og Familie er af den opfattelse, at der i højere grad er tale om at flytte en udgift end om en besparelse, da en administrativ pc er et nødvendigt værktøj for den pågældende medarbejder, og derfor må erstattes uanset pc'ens alder, såfremt der er behov for dette.

Center for Ejendomme og Drift
Sandemandsvej 1B 3700 Rønne

Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Ejendomme og Drift
+45 56 92 50 00
ed@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

13. juli 2022

J. nr. 21/19242

Bemærkninger fra CenterMED i Ejendomme og Drift til budget 2023 og overslagsår

CenterMED i Ejendomme og Drift har på møde den 7. juli 2022 drøftet det udsendte budgetmateriale for 2023 og overslagsår.

CenterMED i Ejendomme og Drift er bekymrede over den negative påvirkning, som driftsbesparelserne generelt vil have på udvikling af områderne. Specielt i forhold til ønske om fastholdelse af øget turisme.

Forslag: SSU-33-15 Tværgående sundhedsteam, ophør af konsulent for sundhed og ernæring

Center for Ejendomme og Drift ser med stor bekymring på valget af at nedlægge ernæringskonsulentfunktionen. Det kommer til at berøre DeViKa, at der ikke længere er en ernæringsfaglig funktion til at facilitere ernæringsindsatsen i BRK, blandt andet ved måltidsfokusgrupper og andre udviklingstiltag i ældreområdet.

Det vil ud over fokuset på maden til de småt spisende ældre, også få konsekvenser for det gode tværfaglige arbejde og de initiativer der allerede er igangsat på mad- og måltidsområdet. Det får især betydning for beboerne på de mindre køkkenenheder på plejecentrene med få ansatte, at sparringen af ernæringstilstanden på disse vil bortfalde.

Vi frygter at opgaverne bliver pålagt andre, uden at der tilføres tid til dette, da opsporing af småt spisende ældre, er en yderst vigtig funktion.

På vegne af CenterMED i Ejendomme og Drift

Bjarne Sjelle Freund-Poulsen
Formand

Michael Birkebæk Lau
Næstformand

NOTAT

Modtagere:

oe-p-budget@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Job, Uddannelse og
Rekruttering
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

11. august 2022

Kommentering til materiale vedr. forslag til budget 2023

Materiale vedr. budget 2023 har været drøftet på møde i CenterMED i Job, Uddannelse og Rekruttering den 11. august 2022.

Der er ingen yderligere bemærkninger til materialet.

På vegne af CenterMED i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering

Allan Westh
Formand

Mark Steger
Næstformand

7. juli 2022

J. nr. 22/17413

Bemærkninger til budget 2023 fra CenterMED i Natur, Miljø og Fritid

CenterMED i Center for Natur, Miljø og Fritid har følgende bemærkninger til høringsmaterialet til budgetforhandlingerne til budget 2023:

- 1. Spareforslag BSU-13-04**, ophør af tilskud til åben skole. Det påvirker ikke Kulturskolen direkte men begrænser samarbejdet mellem skolerne og kulturskolen. CenterMed bemærker at det kan føre til at kulturskolen bliver mindre attraktiv som arbejdsplads, og det derfor vil blive svære at fastholde arbejdskraft. Kulturskolen påvirkes også af **FKLU-21-01**, bortfald af tilskud til Bornholms kulturuge, da det vil begrænse Kulturskolens muligheder for at afholde kulturelle aktiviteter i forbindelse med Kulturugen.
- 2. Spareforslag FKLU-22-01**, Forslaget om udfasning af betjent åbningstid på filialerne udgør den største faglige forringelse af øens decentrale biblioteksvæsen nogensinde. Det er usikkert hvad fuld selvbetjening vil betyde, således at personalet i sidste ende risikerer, at stå med flere opgaver til færre hænder. Forslaget er i modstrid med intentionerne om at alle uanset bopæl, skal have lige adgang til viden og kulturelle oplevelser, og der er risiko for at de gode takter fra bibliotekernes medvirken i "De Små Børns Bornholm" bliver tabt på gulvet. Den store undersøgelse, der er blevet lavet i forbindelse med "BRK som attraktiv arbejdsplads" viser tydeligt, at medarbejdernes trivsel øges, når de kan bruge deres tid på kerneopgaverne. På biblioteket er det i stor grad den direkte formidling til borgerne. Erstattes dette med kørsel, oprydning og bogopsætning, er medarbejderne meget bekymrede for trivslen på arbejdspladsen. De sidste mange års trivselsmålinger har vist, at den gode trivsel på biblioteket har stor sammenhæng med den anerkendelse personalet får fra brugerne. Rekruttering og fastholdelse af personale, som BRK prioriterer højt, bliver vanskelig når det faglige niveau ikke styrkes men derimod forringes.

3. **Spareforslag NMPU-55-04**, nedprioritering af bygningsvedligehold. CenterMed er bekymret for at en nedprioritering af vedligeholdelsen af kommunens ejendomme, vil medføre en forringelse af det fysiske arbejdsmiljø.
4. **Spareforslag NMPU-55-14** Nedjustering af rengøringsstandarden i uge 28-30 samt i uge 42 og vinterferien på kommunale biblioteker. En nedjustering af rengøringen vil påvirke arbejdsmiljøet på biblioteket. I en situation hvor der kommer udbredt sygdom i befolkningen, så kan bibliotekerne ikke holde åbent uden rengøring.
5. **Spareforslag ØKU-61-01**, nedlæggelse af puljen til udstyr til hjemmearbejdspladser. CenterMed er bekymret for, at nedlæggelse af puljen vil gøre det svært fremadrettet at opretholde ideen om en fleksibel arbejdsplads, især på det administrative område. Centeret har ikke selv økonomi til at støtte op om hjemmearbejdspladser, og puljen er en hensigtsmæssig løftestang, der muliggør en fleksibel tilrettelæggelse af arbejdstiden.
6. **Spareforslag ØKU-65-01** reduktion i budget til ekstern bistand. I CenterMed er der bekymring for at der bliver reduceret i budgettet. Centeret har komplekse sager, hvor det er nødvendigt at anvende puljen til ekstern advokatbistand, og der er klare tegn på, at vi stadig vil have brug for ekstern bistand i fremtiden.
7. **Spareforslag ØKU-65-04**, Forslaget om at nedlægge puljen til HMU-repræsentanter går imod intentionerne om at gøre BRK til en attraktiv arbejdsplads. Puljen er udtryk for en synlig anerkendelse af den tid og de ressourcer, som centrenes medarbejdere bruger på den nødvendige løbende dialog i den centrale del af MED-systemet. At skabe den gode arbejdsplads kræver en naturlig, konstruktiv og løbende dialog mellem ledelse og medarbejderrepræsentanter. Medarbejderne skal inddrages i arbejds-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold, der har betydning for kommunen. Og det tager altså en del tid. Medindflydelse er en bærende værdi i BRK, og derfor skal alle medarbejdergrupper have lige muligheder for at deltage i det omfattende arbejde i HMU. Puljen dækker ikke alle udgifter til centrenes repræsentanter, men udgør en værdifuld anerkendelse af arbejdet. Hvis puljen fjernes vil det blive endnu mere vanskeligt at rekruttere HMU-medlemmer, når centrene udover at skulle afgive den nødvendige tid også i deres eget budget skal tage højde for, at det vil koste flere lønkroner at bidrage til den aftalesikrede dialog om samarbejde, arbejdsmiljø og trivsel i BRK. Dette vil gøre arbejdet mindre attraktivt, og føre til konflikter mellem kolleger på de arbejdspladser, som oplever at blive drænet for ressourcer.
8. **Spareforslag ØKU-66-07** Udvidelse af levetid på administrative pc'er. Forslaget er problematisk fordi det ikke er en besparelse. Det eneste man gør, er at flytte udgiften ud i centrene. Når først batterierne holder op med at fungere, så er en bærbar computer ikke længere bærbar i den oprindelige fleksible funktion.

På møde i Natur-, Miljø- og Planudvalget i maj og ligeledes på dialogmødet mellem NMPU og CenterMED i maj orienterede centeret om de omfattende udfordringer centeret har med at få mængde og kompleksiteten i opgaverne til at hænge sammen med de ressourcer og kompetencer, der findes i centeret. Dagsordenspunktet er vedhæftet. Bornholm har længe været i en opgangstid og der har været mange store udviklingsprojekter på øen. Centeret er dimensioneret til nedgangstider. Vi ser fortsat frem mod mange store og komplekse opgaver i hele understøttelsen af udviklingen på Bornholm – det gælder både infrastruktur til energi, transport og biogas, men også klimasikring, kystbeskyttelse, beredskabsplanlægning, understøttelse af planlægning- og byggesagsbehandling, understøttelse af turisme- og erhvervsudviklingen og realiseringen af politiske mål i fx kommuneplan, spildevandsplan, naturpolitik, sundhedspolitik og kultur-, idræts- og fritidspolitik etc. etc. Opgaver vi meget gerne vil løse i samarbejde med vores gode kolleger i andre centre, men som vi nu mangler ca. 10 årsværk for at kunne levere på. Vi kan ikke længere følge med i den daglige drift på myndighedsområderne og det massive arbejdspress påvirker arbejdsmiljøet. Vi laver flere fejl og trods de bedste intentioner fra ledere og medarbejdere om struktureret opfølgning og koordinering, er tempoet så hæsblæsende, at det kun vanskeligt lykkes for os. Den mentale trivsel er påvirket. Kritikken af vores arbejde tager til i det bornholmske samfund – især på grund af sagsbehandlingstiden som på flere områder kan komme op på flere år - og tilliden til myndigheden og dermed kommunen og dens politiske ledelse påvirkes negativt. Vi har aldrig før sendt så intenst et nødsignal til vores politiske ledelse. Men vi er i en situation hvor det er nødvendigt at I kender situationens alvor og kan træffe de politiske beslutninger I måtte ønske ud fra dette. Vi har stadig mod, lyst, gejst og engagement på vores spændende og alsidige arbejde og vi håber I tager godt imod vores nødråb.

Venlig hilsen

CenterMED i Natur, Miljø og Fritid

Louise Lyng Bojesen, Formand
Maj-Britt Hansen, Næstformand
Jon Madsen
Klaus Rønne-Jensen
Michael Brandt-Bernbom
Palle K. Tourell
Jens Hjul-Nielsen
Steffen Gerdes
Kim Guldberg Pedersen
Hanne-Jytte Vejdixen
Andreas Lund Povlsen
Jackie Munch Nielsen
Lars Peter Schultz

Status på Natur og Miljø og Havne, Vej og Beredskab

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

RESUMÉ

Natur-, Miljø-, og Planudvalget gives en status på afdelingerne Natur og Miljø samt Havne, Veje og Beredskab som er del af Center for Natur, Miljø og Fritid.

INDSTILLING

Direktøren indstiller,

- Sagen til orientering

BESLUTNING NATUR-, MILJØ- OG PLANUDVALGET DEN 04-05-2022

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Baggrund for orienteringen

Udvalget har på sit møde i marts 2022 behandlet en sag om status for Byg (punkt 2) og en sag om prioritering af plansager (punkt 5). Organisatorisk er afdelingerne Byg og Plan placeret i Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat (RIS). Sagsbehandlingen i disse afdelinger hænger sammen med sagsbehandlingen i Natur og Miljø (NM) og Veje, Havne og Beredskab (VHB), der er placeret i Center for Natur, Miljø og Fritid (CNMF).

Før 2018 var de fire afdelinger samlet i Center for Teknik og Miljø og udgjorde en samlet teknisk forvaltning. Udvalget gives denne orientering for et samlet overblik over de tekniske myndighedsområder.

Myndighedsafdelinger på de tekniske områder

Både NM og VHB er myndighedsafdelinger på de tekniske områder. Ansvarsområderne er beskrevet i ~~styrelsesvedtægtens~~ § 17, stk. 5, punkt 1 til 6 og 8 og § 17, stk. 6 og dækker over kommunal myndighedsudøvelse indenfor natur-, miljø, vej-, havne- og beredskabsområdet.

Herudover varetages også myndigheder på regionalt niveau indenfor råstof- og jordforureningsområdet.

Der er tale om generelt meget komplekse og videntunge sagsområder, hvor der er behov for specialiserede medarbejdere som udgangspunkt med en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

Kontaktflader til Byg og Plan

En del af myndighedsarbejdet i de to centre relaterer sig til byggesager og kommunal arealplanlægning. Afdelingerne koordinerer løbende sagsbehandlingen i en lang række sager mellem sig, hvor f.eks. en byggetilladelse kan være betinget af en spildevands- og

overkørselstilladelse eller en lokalplan skal miljøvurderes. Alle forhold i lokalplan fx vedrørende påvirkning af natur, landskab, vandmiljø, menneskers sundhed, færdsel, støj etc. vurderes og beskrives af sagsbehandlere i NM eller VHB. Sammenhængen mellem Plan, Byg, NM og VHB indebærer at det sagspres udvalget ved seneste møde har fået præsenteret for Byg og Plan også kan ses og mærkes i NM og VHB. Udvalget udtrykte under beslutning i punkt 2 ved seneste møde et ønske om ”varigt at nedbringe byggesagsbehandlingstiden ved et opprioriteringsforslag til 2023”. For at opnå den ønskede effekt bør denne prioritering omfatte de myndigheder, der understøtter byggesagsbehandlingen.

Stort arbejdspress

Arbejdspreset er meget højt. Som det ses af antallet af bygge- og plansager gennemgået ved seneste møde er Bornholm inde i en fantastisk udvikling. For at kunne understøtte denne udvikling på de tekniske myndighedsområder, skal organisationen være tilpasset opgaven. Resultatet fra Arbejdspladsvurderingen i december 2022 viste, at der er udfordringer med ressourceknaphed og stress. Der er ubalance mellem omfanget af opgaver og de personalemæssige ressourcer til at løfte dem.

Der er indenfor mange myndighedsområder sammenfald mellem funktion og person, hvilket gør afdelingerne sårbare overfor sygefravær.

Manglende mulighed for ledelsesinformation

Kommunens generelle sagsbehandlingssystem (Acadre) understøtter p.t. ikke muligheden for at generere ledelsesinformation. Det betyder, at det ikke er muligt at lave præcise opgørelser over antal af verserende sager og sagsbehandlingstid for myndighedsområderne i centeret. På nogle områder findes der manuelle, vejledende opgørelse om antallet af verserende sager. Disse er ikke validerede og behæftet med en vis usikkerhed, og fremgår nedenfor hvor de er tilgængelige.

Status Natur og Miljø

Den store interesse for udviklingen af Bornholm sætter sine spor bredt på sagsområderne i Natur og Miljø. Nedenfor fremhæves de sagsområder, der er særligt pressede:

Miljøvurderinger

Der er med budget 2022 blevet prioriteret et årsværk til varetagelse af denne opgave, der er en lovpligtig del af arbejde med lokalplanlægning og projekter, der kan have en væsentlig indflydelse på miljøet. Med det tempo og arbejdspress, der er på planafdelingen med lokalplaner og kommuneplanstillæg og fra projekter der er omfattet af miljøvurderingsloven, som f.eks. vandløbsregulering, råstofindvinding og større anlægsprojekter i byzone er dette langt fra tilstrækkeligt.

Konsekvensen ved manglende ressourcer på området er forsinkelse af lokalplansarbejdet og manglende overholdelse af lovgivningsfastsatte sagsbehandlingstider for miljøvurdering af projekter. Det er med de nuværende ressourcer på området ikke muligt at overholde de lovgivningsfastsatte frister for sagsbehandling og matche serviceniveauet fra planafdelingen, så miljøvurderinger ikke bliver en flaskehals for behandling af plansager.

På området er der en aktiv sagsportofølge på 19 sager (hvor sagsbehandlingstiden varierer mellem 3 og 12 måneder) og 40 varslede sager. Det vurderes at det vil tage 4-5 år at behandle alle disse sager med de nuværende ressourcer.

Det vurderes at området bør tilføres 2 årsværk.

Spildevand

På området mærkes et stort sagspres der dels hidrør fra det store antal byggesager dels fra en række store, komplekse sager. Her ud over er der arbejdet med spildevandsplanen,

vandplanerne og en række lovliggørelsessager, som presser området.

En optælling viser, at der p.t. er 2.325 aktive sager på spildevandsområdet. Med sagernes nuværende oplysningsniveau og de nuværende ressourcer vurderes det at tage 2-3 år at behandle de indkomne sager.

Spildevandsområdet fik ekstraordinært i 2021 tilført en ekstra medarbejder. Det vil være nødvendigt som minimum at fastholde denne medarbejder i 2022 og i årene frem. Der er ikke i budget 2022 eller overslagsårene afsat budget til dette.

Landbrugsgodkendelser (miljøtilsynet)

Nye regler på området betyder at mange landbrug skal revurderes. Her ud over er der ændrede krav til standarden for bedste anvendelige teknologi (BAT). Sagerne løses i tæt samarbejde med landmændene og landbrugets interesseorganisationer og under løbende prioritering. Sagerne søges ligeledes koordineret med Byg ift. eventuelle byggetilladelser.

Miljøgodkendelser til virksomheder (miljøtilsynet)

Ligesom på husdyrbrugsområdet skal mange virksomheder have revurderet eksisterende miljøgodkendelse. Der pågår også et større arbejde med at håndtere komplekse sager med sikkerhedsvurderinger mv., hvor flere myndigheder skal samarbejde. Området er delvist gebyrfinansieret og ændrede regler for gebyropkrævning har gennem de senere år sat området ressourcemæssigt under pres.

Støj og tilsyn (miljøtilsyn)

Når Bornholm vokser, går det ikke stille af for sig. Nye virksomheder i byområder og fx Rønne Havns store anlægsprojekt har betydet et øget antal støjklager. Støjområdet er komplekst og meget konfliktfyldt, da støj opleves forskelligt fra person til person og støjmålinger fx kræver særlige vejrforhold for at være valide. Der sker en koordinering med Byg fx når virksomheder vil placere sig i blandede bolig- og erhvervsområder.

Sagspres for miljøtilsynet

En optælling på miljøtilsynet (miljøgodkendelser, landbrugsgodkendelser og støj og tilsyn) viser at der er omkring 200 verserede sager. Hertil komme behandling af klager, der ikke lader sig forudsige. Sagerne er meget forskellige i omfang, kompleksitet og behandlingstid.

For at kunne sikre et stabilt serviceniveau ved især klagesager anbefales tilføring af et halvt årsværk til området.

Klimatilpasning (reduktion af oversvømmelser etc.)

Den planlægningsmæssige kompetence ligger hos Plan, mens de reguleringsmæssige muligheder og den faglige viden findes hos Natur og Miljø. Der er ikke sat ressourcer af til en generel og kontinuerlig koordinering af klimainsatsen.

Varmeplanlægning

Energjø Bornholm åbner for en lang række fantastiske muligheder for øens fremtidige energi- og varmforsyning. For at kunne udnytte dette potentiale er der behov for at området prioriteres. Med regeringens udspil "Danmark kan mere II" fra april 2022 forventes en række store om omfattende opgaver indenfor energi- og varmeplanlægning i årene 2022 til 2028. Der er kun meget få ressourcer afsat til planlægning og sagsbehandling på varmforsyningsområdet, hvilket bliver helt utilstrækkeligt i det kommende komplekse og omfattende arbejde på området.

Der er ikke tilgængelige ledelsesinformation for dette område, men det vurderes at der på baggrund af de forestående opgaver er behov for et halvt årsværk yderligere på området.

Fredninger og landskabelige vurderinger

I forbindelse med byggesagsbehandlingen er der et øget behov for vurderinger i forhold til

fredninger og landskabelige vurderinger. Det større sagspres på området har dels medført længere sagsbehandlingstid og nedprioritering af andre sagstyper fx omkring adgang til naturen.

En optælling viser at der er p.t. 120 verserende sager på området, der varetages af en medarbejder. Det er ikke muligt at opgøre sagsbehandlingstiden.

Vandløb

Den stigende nedbørsmængde og hyppigere ekstrem regn, vi har oplevet gennem de seneste år betyder et øget pres på sagsbehandlingen på området. Sammen med den kraftige arealmæssige udvidelse af indsatsområdet for vandområdeplanerne er ressourcerne ikke tilstrækkelige.

Efter en optælling er der p.t. 190 verserede sager på området og sagsbehandlingstiden vurderes at være mellem 9 – 12 måneder. Det vurderes, at der er behov for yderligere et årsværk for at kunne dække både arbejdet med vandplanerne og de generelle myndighedsopgaver på området.

Status Havne, Vej og Beredskab

Vejmyndigheden

Der har i de sidste par år været udskiftning af hele personalegruppen. Det betyder at området nu er besat af nye medarbejdere, der stadig er under oplæring.

I Vejmyndighed behandles der bl.a. sager om udstykninger, adgangsforhold, råden over vejarealer, udeservering, skilte og afmærkninger, grøn mobilitet, ladestandere, vejbyggelinjer, busstoppesteder, handicapparkeringer ved egen bolig, tilsyn med vejarbejder, parkeringskontrol. Licensordninger, samarbejde med politi, ledningsejeroplysninger til entreprenører m.fl., graveansøgninger, tilladelse til arrangementer, trafiktællinger, kampagner, adresseringer. En række af sagerne udføres i samarbejde med den øvrige kommunale administration, herunder Byg og Plan.

Ligeledes deltager sagsbehandlerne i de trafikale vurderinger i lokalplaner m.fl. og de store områdefornyelsesprojekter, der projektledes af Plan. Hertil er arbejdet med parkeringsstrategierne forankret i vejmyndigheden. Arbejdet med kommunens trafiksikkerhedsplan og tilhørende projekter gennemføres i høj grad med bistand fra eksterne konsulenter.

Der er ikke hverken kompetencer eller ressourcer i gruppen til byggemodningsprojekter som fx Rønne Syd, hvorfor der købes ekstern bistand til denne type opgaver. Ressourcebehovet for varetagelse af disse opgaver skønnes at udgøre 1 årsværk.

Det kommunale redningsberedskab

Beredskabet har selvom bygningsreglementet blev ændret for nogle år siden stadig en del sager i relation til Byg, hvor der bl.a. er behov for assistance til brandtekniske vurderinger, skorstensfejning, vurderinger af beredskabs- og sikringsrum etc. Der pågår i øjeblikket et arbejde med at få gennemgået og færdigbehandlet en række byggesager med midlertidige ibrugtagningstilladelser.

Beredskabet fik i 2021 tilført en ekstra varig ressource, hvilket har givet en bedre balance mellem opgavemængde og ressourcer på området. Kommer der nye store opgaver som fx brandteknisk gennemgang af plejecentre, tilsyn med sikringsrum etc. vil det ikke kunne rummes indenfor eksisterende ressourcer uden at andre sager eller lovpligtige tilsyn nedprioriteres.

De kommunale havne

Organisationen i havnegruppen er blevet tilpasset indenfor det seneste år. Dette betyder at

såvel det administrative arbejder og arbejdet ude på de 10 kommunale havne er blevet optimeret Der arbejdes intensivt med at få revideret takstregulativ og reglementer for de enkelte havne. Denne opgave samt arbejdet med udviklingsprojekter på havnene i samarbejde med Plan og hertil en stigende tendens til arbejde med aktindsigtssager betyder, at det kniber med at have tilstrækkelige ressourcer til at igangsætte de større anlægsarbejder på havneområdet generelt.

Det skønnes at ressourcebehovet i forbindelse med de igangværende og kommende anlægsprojekter på havnene kræver 1 årsværk. Dette kan løses ved ansættelse eller brug af eksterne konsulenter.

Økonomiske konsekvenser

-

11. august 2022

Hørings svar Budget 2023 - MED-udvalget i Center Psykiatri og Handicap

CenterMED ser med stor bekymring på flere af de spareforslag der er fremsendt. Vi har forståelse for at kommunens budget er presset, men vi er bekymrede for de konsekvenser, nogle af forslagene kan få for de sårbare borgere vi hjælper i centeret.

Uanset forslagernes karakter, handler de om mennesker og disses muligheder for at udfolde deres liv. De borgere centeret hjælper, har i forvejen svære kår for dette. Det kan blive en udfordring at leve op til ambitionerne i den nuværende handicappolitik, med besparelser på området.

Ydermere er CenterMED bekymrede for, at centerets muligheder for at fortsætte som attraktiv arbejdsplads bliver forringede, hvilket kan medføre at mulighederne for rekruttering og fastholdelse vil dale.

Endelig er det afgørende at centerets medarbejdere vedligeholder og videreudvikler deres højt specialiserede viden. Ved besparelser vil der være risiko for at denne specialiserede viden går tabt, da omsætning, videreformidling, videreudvikling og brug af specialiseret viden kræver ressourcer.

Herunder følger CenterMEDs kommentarer til de enkelte spareforslag.

[SSU-32-01 Besparelse på Vennepunktet:](#)

CenterMED bemærker at omfanget af opgaver på Vennepunktet vokser både i forhold til opgaver, borgere og medarbejdere.

[SSU-32-02 Etablering af gruppeforløb R2&R2-ADHD + SSU-32-03 Etablering af 'My way to success'](#)

CenterMED ser positivt på de to forslag, da de vil styrke samarbejdet på tværs af Center for Psykiatri og Handicap og Jobcenteret. Medarbejderne ser yderligere positivt på at kunne bruge deres specialiserede kompetencer, og have mulighed for yderligere opkvalificering.

[SSU-32-04 Investering i midlertidige pladser ved Stenbanen:](#)

CenterMED ser positivt på at der oprettes et længe ventet tilbud til målgruppen, samt at der etableres nye arbejdspladser på øen.

SSU-32-05 Opsigelse af driftsaftalen med Værestedet Blæksprutten

CenterMED udtrykker bekymring for om lukning af Blæksprutten vil medføre øget pres på såvel medarbejderressourcer og de fysiske rammer i Socialpsykiatriens tilbud.

SSU-32-06 Reduktion af den samlede budgetramme på botilbudsområdet

Center for Psykiatri og Handicap er i proces med at implementere ny takstinddelingsmodel på botilbudsområdet. CenterMED bemærker at det er problematisk at kombinere spareforslag med udarbejdelsen af ny takstinddelingsmodel.

Forslaget vækker flere bekymringer hos CenterMED;

- Bekymring for det psykiske arbejdsmiljø ved besparelser.
- Bekymring for at den dokumentation som er så vigtigt og afgørende, må nedprioriteres i en besparelse.
- Bekymring for at det vil blive endnu sværere at rekruttere og fastholde medarbejdere til botilbuddene når arbejdsmiljøet presses. Dette er i forvejen en stor udfordring på netop døgnområdet.
- Bekymring for at en besparelse vil få betydning for muligheden for at opretholde og udvikle det faglige niveau på botilbuddene på det specialiserede område. Komplexiteten i opgaveudførelsen er stor på dette område, hvilket kræver specialfaglig viden og praksis.

SSU-32-07 Sammenlægning af Socialpsykiatri Øst og Vest

CenterMED udtrykker bekymring for at fagligheden i Socialpsykiatrien rammes ved kun at have en leder. At skulle varetage hele Socialpsykiatrien vil være en meget kompleks opgave, ikke mindst hvis det skal foregå på flere matrikler.

Der er ligeledes bekymring for at den fælles faglige ledelse mellem Socialpsykiatri og Vennepunktet vil være en for stor belastning for begge ledere. Det medgives at det giver god mening at der er tæt samarbejde mellem lederne. Men en fælles ledelse kan medføre at den samlede ledelsesopgave for den enkelte bliver for stor, da der således skal være større kendskab, også til den organisation man som udgangspunkt ikke er leder for.

Der udtrykkes bekymring for at dårligere arbejdsvilkår for ledere, gør det sværere at rekruttere i fremtiden.

Endelig giver sværere vilkår for ledelse, sværere vilkår for medarbejderne hvilket i sidste ende rammer borgerne i form af den kvalitet der kan udføres i praksis.

CenterMED mener at fordelingen af arbejdsdage mellem Øst og Vest skal være ligeligt fordelt, og ikke 4/1 som beskrevet.

CenterMED understreger at det vil blive vigtigt med ledelsesmæssig understøttelse for så vidt forslaget tages,

SSU-32-08 Stop i visitation til afklaringspladser til Plantagen

CenterMED bemærker at der har været en fejlregistrering, således at det gennemsnitlige borgertal for 2021 er 12 borgere. Endvidere bemærkes det at tallene er fra 2021, hvor beskæftigelsesindsatsen var sat på hold grundet Coronarestriktioner. Maj/ Juni 2022 er der 16 borgere i afklaring til de 15 pladser der er.

CenterMED er bekymrede for om der reelt kan findes andre fleksjob til de medarbejdere der pt. har fleksjob på Plantagen. Hvis ikke, er bekymringen at deres behov for øvrigt støtte vil stige, og dermed medføre et øget udgiftspres i Center for Psykiatri og Handicap.

Udover de visiterede borgere, kommer også 6 psykisk sårbare borgere som arbejder frivilligt på Plantagen. Disse borgere har brug for at komme på Plantagen, for at opretholde en hverdag. Der er bekymring for at disse borgere vil have behov for yderligere støtte andetsteds i centeret, hvis de ikke kan komme i Plantagen.

Der udtrykkes bekymring for at der rent geografisk ikke vil være afklaringstilbud i Center For Psykiatri og Handicap ude på øen, men kun i Rønne. Det kan være udfordrende for borgere i denne målgruppe at skulle transportere sig på tværs af øen.

CenterMED mener endelig at det giver mening at have et specialiseret beskæftigelsestilbud i Socialpsykiatrien, hvorfor det er bekymrende hvis denne specialiserede viden forsvinder.

SSU-32-09 Etablering af midlertidige pladser ved Kommandanthøjen

CenterMED ser positivt på at der oprettes et længe ventet tilbud til målgruppen, samt at der etableres nye arbejdspladser på øen.

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatet@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

27. juli 2022

Bemærkninger fra CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat til budgetforslag 2023

CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat (RIS) har afholdt møde den 30. juni 2022 og har følgende bemærkninger:

Reduceret rengøring på administrationerne (NMPU-55-18 og NMPU-55-19)

CenterMED finder det problematisk, såfremt besparelsesforslag om reduceret rengøring på administrationerne vedtages. Med politikken for attraktiv arbejdsplads har BRK blandt andet fokus på at styrke arbejdsmiljøet og nedbringe sygefraværet. Reduceret rengøring i kontorlokalerne vil have negativ indflydelse på arbejdsmiljøet, øge risikoen for allergiske reaktioner og stigning i sygefraværet.

Nedlæggelse af central fundraiserfunktion (ØKU-65-03)

CenterMED er bekymret for, at en nedlæggelse af den centrale fundraiserfunktion vil afskære kommunen fra at få del i midler, der kan understøtte udviklingen af det bornholmske samfund og visionen om 42.000 bornholmere i 2028. Tilsvarende vil en fundraiserfunktion kunne understøtte udviklingen af organisationen. Bekymringen skal ses i lyset af, at centrene har en kapacitetsudfordring i forhold til at søge relevante puljemidler.

Udvidelse af levetid på administrative pc'ere (ØKU-66-07)

Stabilt og velfungerende IT-udstyr er en forudsætning for, at medarbejderne kan arbejde effektivt og uden afbrydelser. CenterMED vil derfor gøre opmærksom på, at besparelsesforslaget om udvidelse af levetiden på administrative pc'ere ikke harmonerer med politikken om BRK som Attraktiv Arbejdsplads.

Venlig hilsen

CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat

Claus Munk (formand)
Elise Ipsen (næstformand)

Hermed indsendes CenterMED Skoles kommentering til budget 2023:

CenterMED Skole er generelt bekymrede for afviklingen af tiltag, der er tiltænkt elever, der har behov for særlige foranstaltninger ligesom der er overordnet bekymring for kvaliteten i folkeskolen, hvis de foreslåede spareforslag iværksættes, eksempelvis i form af besparelsen på to-voksenordning og elevtaxameteret. Der er desuden bekymring for arbejdsmiljøet, hvilket vil spille dårligt sammen med den nuværende strategi om at blive 42.000 indbyggere samt strategien om BRK som attraktiv arbejdsplads.

Venlig hilsen

Sara Wedell-Gundersen
Specialkonsulent

Center for Skole
Administration og rådgivning
Ullasvej 15, 2.
3700 Rønne
www.brk.dk

Telefon: 5692 1264
Mobil: 2244 5297
Sara.Wedell-Gundersen@brk.dk

Bornholms Regionskommune
www.brk.dk/privatlivspolitik

Att: Økonomi og personale
Den 4. august 2022

Kommentarer til budget 2023 fra Center for Sundhed og Forebyggelse

Center MED-udvalget i Center for Sundhed og Forebyggelse har afholdt MED-udvalgs møde d. 4. august 2022, hvor udvalget har drøftet forslagene til budget 2023.

MED-udvalget forstår og anerkender intentionen med at fremlægge budget og budgetforslag for 2 år ad gangen. MED-udvalget ser gode takter og perspektiver i denne tænkning, bl.a. at centene og særligt driften ikke ”forstyrres” årligt.

Vi vil dog udtrykke følgende:

MED-udvalget er generelt bekymret for forslag, som indeholder reduktion på lønbudgettet, og særligt når det medfører direkte personalereduktion: Personalereduktion har konsekvenser for de, som bliver direkte berørt (indstillet til evt. afskedigelse), men også for kollegerne har dette en negativ indflydelse på – særligt – det psykiske arbejdsmiljø, og den generelle trivsel blandt de ansatte. Dertil kommer, at personalereduktion også medfører en forandring i forhold til opgaveløsning – det er sjældent, at en opgave kan fjernes uden konsekvenser for andre; vi er ofte forbundne kar. Vi frygter og forudser at fortsatte besparelser og medfølgende personalereduktioner betyder, at borgerne på Bornholm ikke længere vil kunne modtage samme høje kvalitet som nu, og foruden serviceforringelser vil der ske et fald i den faglige kvalitet, som borgere modtager.

Endvidere frygter vi, at reduceres mulighederne for at levere høj faglighed og kvalitet vil det have en direkte negativ indflydelse på rekruttering og fastholdelse af medarbejdere.

	SSU - Sundhed og Forebyggelse
33 – 09	Sønderbo – nedlæggelse af MATOgruppen i Dagcenteret i Rønne
	Social- og Sundhedsudvalget valgte i forbindelse med budget 2022, at tilføre MATO-gruppen 20 timer om ugen med henblik på videreførelse af tilbuddet.

	<p>MATO-gruppens brugere oplever at tilbuddet giver værdi og tilfører mening med livet på trods af alvorlig sygdom. Flere brugere giver udtryk for, at de har kunne trække ud af den antidepressive medicin. Pårørende siger, at deres demente ægtefælle er gladere, de har noget at samtale om. Ægtefæller oplever sig aflastet, når deres ægtefælle deltager i MATO-gruppen.</p> <p>Der er ikke andre tilbud målrettet MATO-gruppens brugere.</p> <p>Fratages de yngre demente mulighed for at deltage i MATO-gruppen vil deres demens - alt andet lige – udvikle sig hurtigere og nære pårørende vil ikke opleve aflastning i dagligdagen.</p> <p>Center MED gør opmærksom på, at MATO-gruppen har været nedlukket i en kortere periode, men er nu startet igen.</p>
33 – 14	Tandplejen – personalereduktion
	<p>I Tandplejen vil færre personaleressourcer medføre en forringelse af den samlede indsats til alle tandplejens patientgrupper. Den forebyggende behandling, som vi anser som en meget vigtig del af indsatsen, vil få svære vilkår med risiko for øget ulighed i tandsundhed blandt børn og unge. En sund tandstatus, indeholdende blandt indlærte gode vaner, er et afgørende element for sundhed hele livet.</p> <p>Tandplejen har over en periode set, at tandsundheden er blevet dårligere og har derfor væsentligt flere behandlinger end tidligere; dette lægger et stort pres på personalet, og betyder bl.a. allerede nu længere ventetider med den nuværende bemanning.</p> <p>Den nye – lovpligtige – tandplejeopgave for 18 - 21 årige vil ligeledes øge presset.</p> <p>En personalereduktion på nuværende tidspunkt vil formentligt have yderligere negative konsekvenser for tandsundheden og vil således være meget uheldigt.</p>
	Andet område: SSU ÆLDRE
31 – 07	Hjemmeplejen og Plejeboligområdet – Vendlet
	<p>Vi har faglige bekymringer for, at 'Vendlet' vil blive et system som gør borger mere passiv for at kompensere for manglende medarbejder-ressourcer; det vil i givet fald medføre øget risiko for yderligere funktionstab hos svage borgere. Det er væsentligt, at målgruppen og kompetenceudvikling af personalet defineres og sikres, hvis forslaget implementeres</p>
	Andet område: SSU Psykiatri og Handicap
32 - 05	Opsigelse af driftsaftalen med Værestedet Blæksprutten
	<p>Center MED ser med bekymring på konsekvenserne af dette forslag, idet dagcentre ikke kan matche tilbuddet som Blæksprutten giver, og såfremt forslaget vedtages vil det medføre udgifter til opgaveløsningen, hvis den flyder over i det ordinære dagcenter-regi.</p>

	Andet område: NMPU – Ejendomme og drift
55 – 04	Nedprioritering af bygningsvedligehold (ikke anlægspuljemidler)
	Center MED ser med bekymring på, at dette område foreslås yderligere nedprioriteret, idet de nedslidte bygninger og standarden generelt mange steder ikke hænger sammen med det politiske ønske om at være ”en attraktiv arbejdsplads”, også have en negativ konsekvens for rekruttering og fastholdelse.
55 – 07	Nedlæggelse af postruten ”Øen Rundt”
	Der er flere afdelinger, hvor nedlæggelse af denne postrute vil få konsekvenser: fx vil Kommunikationscenteret (KC) have vanskeligt ved at leve med nedlæggelsen af postruten, eller en reduktion til en ugentlig postgang: KC servicerer borgere med høreapparater på alle hverdage, og har således brug for at der kan finde daglige forsendelser sted, fx sendes defekte høreapparater til reparation, aftryk af bestilling af hørepropper dagligt.
55 – 15	Nedjustering af rengøringsstandarden på udvalgte institutioner i ugerne 29, 30, 31, efterårs- og vinterferie
	Center MED er generelt bekymret for nedjusteringer af rengøringsstandarder, idet den nuværende corona-pandemi burde have vist os alle, at rengøring er essentiel. Særligt stiller vi os uforstående overfor, at kommunikationscenteret er indtænkt her, idet der ikke ferielukkes i denne bygning. Center MED foreslår, at der i stedet sker en drøftelse af området udenfor budgetprocessen, således rengøringsstandarden og -kadencen tilpasses de konkrete lokaliteter.
	Andet område: ØKU - Administration
65 – 04	Pulje til HovedMED-repræsentanter
	Vi ser med bekymring på dette forslag, og særligt den tænkning, som ligger bag, idet det jo er en flytning af udgift – dette medfører endnu en center-udgift. Vi indstiller i stedet for, at der tænkes en koncern-løsning uden for budgetprocessens rammer.
66 – 07	Udvidelse af levetid på administrative PC’er
	Center MED efterlyser generelt en definition af begrebet ”administrativ PC” – men ser med bekymring på dette forslag, idet det risikerer at medføre en udgift på de øvrige centre. PC’er er et naturligt og nødvendigt arbejdsredskab for de fleste ansatte i BRK, og dette område spiller således ind på manges opgaveløsning, jobtilfredshed og således er området et element i rekruttering og fastholdelse samt en attraktiv arbejdsplads.

Med venlig hilsen

Iben Kyhn Riis
Formand for Center MED-udvalget

Katja Madsen
Næstformand for Center MED-udvalget

19. juli 2022

J. nr. 21/18086

Kommentering af budget 2023 m.fl. år - CenterMED for Ældre

CenterMED for Ældre har på sit møde d. 29. juni 2022 drøftet budget 2023, og har følgende kommentarer til de udsendte budgetforslag:

CenterMED d. 29.6.2022

BSU1-11-01: CenterMED for Ældre kan være bekymrede i forhold til at vi i Center for Ældre arbejder for at få sundhedspersonalet op i tid, og et forslag om lukning kl. 15.00 kan have indflydelse på om medarbejderne tager imod tilbud om at komme op i tid.

SSU-32-05: Hvis Blæksprutten nedlægges vil det kunne øge behov for hjælp i Ældreområdet.

SSU-33-01: Forslaget er kontraproduktivt i forhold til den nyligt trufne beslutning om en tværgående rehabiliterende indsats i 3 centre (Ældre, Psykiatri og Handicap og Sundhed og Forebyggelse). Desuden kan borgernes ophold på Sønderbo forlænges, eller der kræves flere ressourcer i hjemmet, idet borger kommer hjem uden at være rehabiliteret. I overleveringen fra Sønderbo til Ældre kan vi være bekymret for, at der går noget kvalitet tabt.

SSU-33-02: CenterMED for Ældre gør opmærksom på, at den beslutning KB har taget om revitalisering af den rehabiliterende organisation, forudsætter at denne besparelse ikke opretholdes.

SSU-33-03: CenterMED for Ældre mener at Center for Ældre har de rigtige kompetencer på området i forhold til inkontinensvejledere, og tror ikke på at yderligere konsulentbistand vil medføre besparelse.

SSU-33-04: CenterMED for Ældre gør opmærksom på, at et ophør af individuel befordring til vederlagsfri fysioterapi kan medføre at udgiften flyttes til Center for Ældre – Handybat ordning, idet denne kørselsordning er udvidet, således at den skal dække kørsel, hvor anden lovgivning ikke dækker (målgruppen er svært bevægelseshæmmede).

SSU-33-07: Forslaget skaber større ulighed i sundhed, og hjemmeplejen kan få flere opgaver, som de ikke løser i dag. Der ses en stigning i borgere med problemstillinger inden for målgruppen, som har multiple kontakter til forskellige instanser, og ingen samlende person. Opgaven forsvinder ikke, skal løftes et andet sted, eller slet ikke løftes.

SSU-33-08: Der er en direkte afledt konsekvens på Ældreområdet, som ikke er beskrevet. Der forudses flere delegerede opgaver til assistenterne, hvilket vil presse deres arbejdsmiljø og øge risikoen for fejl.

SSU-33-09: CenterMED for Ældre forudser flere borgere i målgruppen i fremtiden. Hvis tilbuddet ikke opretholdes kan imødeses større behov for hjælp fra hjemmeplejen.

SSU-33-15: Der kan være bekymring for, om opgaven går over til ernæringsvejlederne i Center for Ældre. Der er ikke kun tale om rådgivningsfunktioner, men også direkte ernæringsvejledning på specialist niveau til borgerne. Hvis dette forslag besluttet, vil Center for Ældre skulle anmode om ressourcer til en ernæringsvejleder.

NMPU-55-13: CenterMED for Ældre er særligt bekymrede i uge 42 og vinterferien, hvor der er flere viraer. Personale i ældre kan via deres børn blive smittede og dermed øget sygefravær. Der tænkes særligt på covid-19. Gælder også for forslag NMPU-55-16.

NMPU-55-17: CenterMED for Ældre forudsætter, at hvis forslaget gennemføres, så er der ikke tale om beboerbetalte områder, dvs. fællesarealer, hvor beboerne betaler via husleje, men udelukkende tale om servicearealer. Der kan desuden være en vis bekymring for faldulykker ved våde gulve.

Der udtrykkes også bekymring i forhold til smitte med vira.

NMPU-55-18: Det kan ikke accepteres, at der kun gøres rent hver 14. dag, idet det kan medføre øget sygefravær blandt personalet.

NMPU-66-07: Der udtrykkes bekymring for, om der bliver øget udgifterne til reparationer.

Venlig hilsen

På vegne af CenterMED for Ældre

Mette Marker
Myndighedskonsulent

3 anbefalinger

Til styrket hygiejne og rengøring på ældreområdet

Sikre rammerne for kvaliteten af rengøringen ved at

- der sikres den fornødne tid til at sikre den ønskede kvalitet, samt ved at fastholde prioritering af rengøringsopgaverne
- der arbejdes med anerkendelse af rengøringsopgaven i hele organisationen og overfor andre faggrupper som en del af forebyggelse af smitte
- organisationen har fokus på fastholdelse, løbende kompetenceudvikling, håndtering af sprogbarrierer mv. for at sikre de nødvendige kompetencer hos ledere og medarbejdere.

Styrke den rengøringsfaglige ledelse ved at

- den nærmeste leder har viden og kompetencer til at varetage styring og ledelse af rengøringsydelse
- der udarbejdes klare beskrivelser af hvilket kvalitetsniveau, der ønskes i de enkelte lokaler og institutioner inden for ældreområdet
- retningslinjer for rengøring er let tilgængelige og forståelige ved at retningslinjerne i NIR er omsat til brug i de enkelte lokaler og institutioner
- der løbende følges op på, om rengøringsydelserne lever op til de fastsatte kvalitetsprofiler
- der udarbejdes rengøringsaftaler, der klart definerer hvilken frekvens og hvilken kvalitet, der forventes
- Rengøringsaftalerne beskriver arbejds- og ansvarsfordelingen mellem faggrupper
- der arbejdes med at sikre afløsere ved sygdom for at fastholde kvalitetskravene.

Styrke medarbejderens kompetencer ved at

- rengøringspersonalet har faglig viden til at forstå retningslinjerne og kan omsætte dem i praksis
- der arbejdes med løbende kompetenceudvikling hos personalet, der udfører rengøringsydelser
- der sikres korrekt sidemandsoplæring

Implement Consulting Group har for KL og FOA gennemført en analyse af rengøring på ældreområdet*. Analysen har set på anvendelsen af de infektionshygiejniske retningslinjer for rengøring fra Statens Serum Institut (SSI) – de såkaldte NIR. Analysen har endvidere søgt at afklare såvel ledere som medarbejderes vurdering af eventuelle barrierer for at anvende retningslinjerne. Analysen viser, at de fleste kommuner anvender retningslinjer for rengøring på ældreområdet. Men de konkrete retningslinjer lever kun i begrænset omfang op til de krav, der bliver stillet i NIR om rengøring.

På baggrund af analysen har FOA og KL udpeget en række anbefalinger til at styrke efterlevelsen af de infektionshygiejniske retningslinjer og styrke forebyggelse af smitte og sygdom gennem styrkelse af kvaliteten af rengøringen. Anbefalingerne er til inspiration for kommuner og leverandører inden for ældreområdet, men også til det videre arbejde med retningslinjer og anbefalinger fra de centrale myndigheder.

*** Implement Consulting Group for FOA og KL:**

Analyse af barrierer for implementering af rengøringsretningslinjer på ældreområdet 2022

11. august 2022

Kommentarer fra CenterMED i Økonomi og Personale til forslag til budget 2023

CenterMED i Økonomi og Personale har på sit møde den 11. august 2022 drøftet forslag til budget 2022 og har nedenstående bemærkninger.

CenterMED ser positivt på, at Økonomi- og Klimaudvalget besluttede ikke at fremsende spareforslag med personalereduktioner.

Forslag 55-07: Nedlæggelse af postruten "Øen rundt"

I forhold til behovet i Løn og personale er det for lidt med aflevering/afhentning af fysisk post en gang ugentligt. Der er ca. 70 tjenestemandspensionister, som er fritaget for digital post. Det er ikke på nuværende tidspunkt automatiseret i KMD-systemet, at pensionsspecifikationerne bliver sendt direkte fra KMD, og forslaget kan betyde, at pensionisterne modtager specifikationerne for sent. Der bliver automatisk dannet specifikationer ved oprettelser og ændringer.

Måske kan der ses på, om intern post samt breve til forsendelse kan tages med af It, når de har ærinder på rådhusene?

Betalingskontoret/Opkrævningen ser, at forslag vil berøre nedenstående borgergrupper og have de nævnte konsekvenser:

- Alle borgere uden digital post
Alle breve, betalingsaftaler, rykkere vil have en forsinket proces, hvor der i dag kan være op til 8 dages leveringstid med PostNord. Hvis der kun afsendes fysisk post én gang om ugen, kan der risikeres, at en rykkerskrivelse kan være ved at blive effektueret. Det kan få den konsekvens, at vi ikke når at registrere en indbetaling inden næste rykkerskrivelse udsendes, og det vil give merarbejde i form af forklaring til borger og teknisk at trække gebyrer tilbage mv. Dette vil måske give yderligere leveringstid ved helligdage. Samme konsekvens vil det have ved udlægsforretninger (klargøring til tvangsauktion).
- Ældre på plejehjem/centre/sårbare borgere
Ofte er det pårørende der hjælper sårbare borgere med evt. betaling af regninger, og forslaget betyder, at der vil komme yderligere forsinkelse på modtagelse af opkrævning. Dette er også især gældende ved returpost af underskrifter ved ejendomsskattelån.
- Returpost i fysisk form til opkrævningen (PostNord/Intern)
Særligt svarkuverter med tilmeldinger til betalingservice skal underskrives af borger og sendes tilbage til Opkrævningskontoret. Dette kræver fysisk post. Forslaget betyder, at det

vil forsinke processen med tilmelding, og konsekvensen kan være at færre får betalt til tiden. Alle frankerede svarkuverter sendes til Ullasvej 23, fordi det er BRK-postboks.

Det vil ikke være en hensigtsmæssig løsning at udskyde betalingsfrist eller rykkerskrivelser, da det så vil gælde alle, også dem der har E-boks.

Forslag 55-18: Ingen vikardækning på 1. fraværsdag og forslag 55-19: Overgå til 14. dages rengøring på administrationerne

Der er bekymring for konsekvenserne, hvis begge forslag besluttet. Det kan betyde, at der går 4 uger mellem rengøring på kontoret, hvis der er sygdom, den dag kontoret skal gøres rent.

Selv rengøring hver 14. dag kan være problematisk i forhold til indeklima, især på kontorer med gulvtæppe.

Forslag ØKU-66-07: Udvidelse af levetid på administrative pc'ere

Der er stor bekymring omkring dette spareforslag. Pc'erne er vores arbejdsredskab, som bruges hele arbejdsdagen og til alle opgaver. De skal derfor fungere optimalt.

En udskiftning hvert 6. år er ALT for lang tid. Og med den udvikling der er på den digitale front, er det vigtigt at vores pc'ere kan følge med.

Hvis besparelsen tages, vil det betyde, at fx ØP kommer til at betale for besparelsen i It, når det viser sig, at vores pc'ere ikke kan holde i 6 år.

Det kan være et forslag, at It har en mere differentieret plan for udskiftning af pc'ere. I ØP bør udskiftningen ikke være længere end hver 4. år.

Kommentarer til budget 2023 fra Rehabilitering Sønderbo

AfdelingsMED-udvalget i Center for Sundhed og Forebyggelse, Rehabilitering Sønderbo har afholdt AfdelingsMED-udvalgsmøde d. 30. juni 2022, hvor udvalget har drøftet forslagene til budget 2023.

SSU - Sundhed og Forebyggelse	
31-01	<p>Nogle borgere har rengøringshjælp, hvilket samtidig giver dem et tryghedsbesøg. Dette er med til også at give BRK en tidligere opsporing af borger vedr. ensomhed, om det går godt og omkring hygiejnen hos borger. Her tænker vi også på, hvordan hygiejnen er hos borgeren når de f.eks. skal deltage i aktiviteter i Dagcentrene.</p> <p>Hvis der minimeres på dette område, mangler der en beregning vedr. besparelse på materiel og vedligehold af biler m.v. (løn, vej tid, vedligehold på køretøjer).</p>
31-03	Rehabiliteringsteamet er udfaset (inkluderet i Hjemmeplejen), så hvad er det for en besparelse der tales om?
32-05	Disse borgere (gråzoneborgere) kan blive en udfordring i dagcenter-regi, da disse borgere har forskellige diagnoser, og mange kan have svært ved at være mange personer samlet.
33-01	<p>Man kan ikke reducere med mere end de 2-3 gange om ugen. Det tværfaglige samarbejde vil blive forringet, og terapeuterne vil ikke kunne afsætte tid til at deltage i faglige møder sammen med det øvrige sundhedspersonale. Det hænger ikke sammen med det sundhedsfaglige perspektiv.</p> <p>Det vil indebære et øget pres på medarbejderne og vil give et dårligt arbejdsmiljø.</p>
33-07	Pt. har vi ingen tilknytning, men tidligere har vi brugt denne til ”gråzoneborgere”; hvilket mål og tilgang vi skal have til borgeren. Godt netværk mellem BOH – borgeren – BRK.

33-08	Hermed vil sygeplejerskerne ikke kunne deltage i fælles faglige møder. Det vil kunne risikere at borgers forløb vil blive forlænget på Sønderbo. Hvis de vil reducere sygeplejerskerne, vil dette betyde flere og komplekse opgaver for øvrigt plejepersonale.
33-09	MATO-gruppen bruges til at bibeholde kontakten til de yngre dementramte borgere, og vi tager hånd om og har kontakten til borgers pårørende/børn. Særligt borgers børn, kan være yderst bekymrede for deres forælder. De yngre demente skal være en del af samfundet så længe som muligt. Dette vil ikke være muligt hvis MATO-gruppen nedlægges. De sociale aktiviteter vil blive reduceret eller falde helt væk.
33-10	Ligger allerede i budgettet, men er ikke anvendt, da vi ikke har åbent på helligdage. Pårørende vælger at holde dem hjemme i helligdagene.
33-11	Vi må sortere på kan/skal opgaver. Opgaver vil flyde videre til andet vagtlag, som måske ikke får løst opgaven. Øget pres hvilket vil give udfordringer i at modtage akutte borgere.
33-12	Der bliver et større koordinerende arbejde med hvordan transporten skal fungere. Kan vi pålægge pårørende dette? Har pårørende bil/kørekort? Hvornår passer det ind i hjemmet, at der skal planlægges kørsel? Endvidere vil borger blive økonomisk ramt hvis de selv skal betale for kørsel.
33-13	Sønderbo vil ikke kunne varetage de tværfaglige administrative opgaver i Center for Sundhed og Forebyggelse, hvor vi i dag bistår Genoptræning med ca. 4-6 timer ugentligt. En administrativ medarbejder på flexordning (9 timer ugentligt) har opsagt sin stilling. Opgaver vil flyde videre til plejepersonalet, hvilket giver øget pres og risiko for stress og dårlig trivsel.
65-04	Dette er en forringelse af medarbejdernes indflydelse/bestemmelse og stemmer dermed ikke overens med MED-aftalen. Ved ikke at kompensere for medarbejderens løn, pålægger man centret ekstra udgifter, som kan betyde at medarbejderne ikke repræsenteres i HMU-regi.

Med venlig hilsen

Anette Løyche Greve
Formand
AfdelingsMED-udvalget Sønderbo

Pia Sonne Jensen
Næstformand
AfdelingsMED-udvalget Sønderbo

Center for Økonomi og Personale

Mail: oeop-budget@brk.dk

08.08.2022

Høringsvar fra Beboer og Pårørenderådet på Klintebo, 3720 Åkirkeby

Omfatter besparelsesforslag på Center Psykiatri og Handicap, nr. SSU-32-06 specifikt vedrørende Bo og Dagtilbuddene Klintebo,

Bestyrelsen udtrykker generel bekymring over det fremlagte forslag hvilket gælder både 2023 og 2024. Bekymringen begrundes vi bl.a. med at den foreslåede besparelse går ud over samfundets svageste borgere. Vi mener at besparelsen vil sætte borgernes velfærd yderligere under pres, hvilket er voldsomt bekymrende når netop denne gruppe borgere har brug for mere velfærd og omsorg.

Specifikt undrer det os at vi, samtidigt med en forventet effektivering af en ny taksttildelingsmodel som vi reelt ikke kender konsekvenserne omkring, også skal forholde os til en generel besparelse på Klintebo. Vi skal forholde os til en besparelse på et budget som vi ikke kender, idet vi ikke kender konsekvenserne af indførelse af taksttildelingsmodellen. Det er godt nok oplyst at taksttildelingsmodellen ikke, i sig selv, er en spareøvelse, men vi forudser modellen sagtens kan medføre omfordeling af midler mellem de enkelte botilbud.

I bemærkninger til spareforslaget står der at besparelsen skal indhentes på den samlede basispakketakst? Altså en besparelse på en takst vi ikke kender!

Vi er selvfølgelig opmærksomme på at alle må bidrage til kommunens økonomi og dermed til nødvendige besparelser, Men på vores område har vi for længst nået bunden af hvad vi kan forsvare at byde en gruppe af vores mest svage borgere.

Men vi mener at BRK bør friholde vores område for besparelser som minimum i 2023, indtil vi kender konsekvenser af taksttildelingsmodellen

På bruger- og pårørenderådets vegne

Per N. Holm

Formand

per@toftelunden.dk

20246710

Høringssvar vedr. spareforslag i Bornholms Regionskommune til budget 2023

EBBU-41-10

SSU-32-08

Fra Birger Klünder Karlsson, Dyrh. Jürgensensgade 27, 1. Svaneke

Plantagen

Det er kommet til mit kendskab, at BRK i fremtiden ikke ser muligheder for at finansiere driften af Plantagen. At interesserede kan få lov til i den anledning at give sin mening til kende.

Min baggrund er primært 17 år (1990-2007) som psykiatrisk patient. Jeg er i dag medicinfri på trettende år. Jeg er efter mange år ovre for tre år siden vendt tilbage til Bornholm. Jeg har det meste af tiden som frivillig været tilknyttet Lindehuset. Det seneste knap et år har jeg brugt flere og flere timer på Plantagen.

BRKs største problem er for mig at se finansieringen af velfærdsudgifterne. Finansieringen af psykiatrien er et nationalt problem, hvor antallet af patienter bliver ved med at vokse uden tilsvarende øgede bevillinger. Der tales i øjeblikket om en 10-års-plan. Sundhedsministeren er stadig af den opfattelse, at den udmøntes i lovgivning inden for det kommende år. Grundlaget er en over 200 sider rapport fra Sundheds- og socialstyrelsen, hvor psykiatriens problemer minutiøst beskrives. Psykiatrien koster i dag samfundet ca. 4,5 mia i udgifter. Hvis psykiatrien skal løftes til et niveau, hvor psykiatriske sygdomme sidestilles med somatiske skal det økonomiske løft ligge på antageligt mellem fire og ni mia. Der er i folketinget enighed om at et kommende forlig skal indeholde denne sidestilling.

Da jeg en klam januardag blev patient, blev jeg udstyret med den tungeste diagnose, den alvorligste og længstvarende psykiatriske sygdom. Behandlingen bestod i medicinering med et såkaldt førstegenerationspræparat, medicin, man i dag ikke bruger, da medicinen i sig selv er invaliderende. Siden da er det gået forbløffende stærkt i psykiatrien. Årsagerne til psykisk sygdom er ved på forskellig måde at blive kortlagt, men er stadig en gåde. Der er i dag blandt fagfolk enighed om og skabt praksis for, at psykisk sygdom ikke er en kronisk tilstand, men kan kureres. I 2011 blev en dansk recovery-model – en brugsanvisning eller et katalog, der beskriver de mange redskaber, der i fællesskab kan bruges af patienter, pårørende og personale – præsenteret. I 2013-2014 udmøntedes den nye viden i reform af social- og psykiatrilovgivning. Desværre har det ikke været

muligt i tilstrækkeligt omfang at gøre brug af den nye viden. Sociale nedskæringer er nemme, da ansvaret lægges på borgerne. En reform af psykiatrien, så den kan leve op til tidssvarende standarder, lægger ansvaret på politikerne. Et af psykiatriens væsentligste problemer er den manglende sammenhæng mellem de enkelte dele. Institutioner som Plantagen er en forudsætning for at et recovery-forløb kan lykkes. Et arbejdsfællesskab som Plantagen er så at sige sidste skridt før en ofte medicinfri tilværelse med varig beskæftigelse i det private eller det offentlige, er den dør man går igennem fra at være en udgift på de offentlige budgetter til at være en indtægt. At det ikke i højere grad lykkes skyldes den omtalte manglende sammenhæng. Ventetider i den primære psykiatri – altså også patientens første henvisning – er ødelæggende for de øvrige dele – og naturligvis patientens chancer for at komme sig. Alligevel har jeg de seneste knap tre år – sammenlignet med hvad jeg selv oplevede som patient – set, hvad jeg ikke kan tøve med at kalde mirakler. Jeg har set det, der for tredive år siden blev kaldt umuligt, især på Lindehuset, men efter knap et år ser jeg også på Plantagen unge mennesker udvikle sig til stærkere mennesker. Vi ældre er ofte – fordi vi var en del af den gamle psykiatri – 'fucked up anyway'.

Mennesker, der ikke skulle have haft en fremtid som andet end fyld på et værested, bliver, allerede når de knyttes til Plantagen, en del af Bornholms strategi for fremtiden. Plantagen knytter sig til både 'Bright Green Island' og 'Gourmet Bornholm'. Vi får opbakning fra stærke lokale, der støtter ved at købe vore produkter. Det er købestærke, bevidste forbrugere, der også tager et socialt ansvar.

I politikere kan naturligvis lukke Plantagen, men da lukker I mere end blot snedkerværksted, lader andet end marker og 700 æbletræer forfalde. I kommer til at opløse et miljø, der fungerer som andet end en arbejdsplads. I kommer til at ødelægge en stærk kultur, hvis fornemste egenskab i forhold til jeres agenda er at producere besparelser og indtægter andre steder på det kommunale budget. OECD antager, at det danske samfund på grund af en dysfunktionel psykiatri årligt går glip af 104 mia. i BNP. Finansministeriet mener, der er tale om 52. Hvis I gør alvor af at lukke plantagen, kommer I ikke kun til at spare penge. I kommer til at producere udgifter andre steder i systemet.

At lukke en velfungerende institution, der også indgår i de forløb, der udgør brugerne af psykiatrien, måneder før 10-års-planen for psykiatrien vedtages – med alle de rare penge, der vil blive overført til Bornholm, det vil være en molbohistorie.

Høringssvar fra Udsatterådet til budget 2023.

Bornholms Udsatteråd bekymret over de spareforslag, der vil ramme udsatte borgere på Bornholm.

Udsatterådet er bekymret over bemærker at de vil ramme en målgruppe, som kan have svært ved at "råbe op" om de tilbud, som er meget væsentlige for dem - Bornholms udsatte borgere.

Ved at fjerne væresteder og tilbud fjerner man ikke behovet hos målgruppen, tvært imod.

Udsatterådet havde håbet at sparekataloget var blevet tilpasset den voldsomme ændring i sparekravet som Bornholm ser ind i, da det med stor sandsynlighed vil have voldsom påvirkning på evt. kommende besparelser.

Venligst.

Bornholms Udsatteråd

Kommentarer fra Dagtilbudsbestyrelsen vedrørende spareforslag til budget 2023

Dagtilbudsbestyrelsen repræsenterer samtlige kommunale børnehuse, dagplejen og Specialbørnehaven Mælkebøtten.

Nr.: BSU-11-01 Emne: Nedsat åbningstid i børnehuse - 1 time ugentligt

Dagtilbudsbestyrelsen fraråder en nedsættelse af åbningstiden, da det vil have store konsekvenser for de bornholmske familier og erhvervsliv.

Mange forældre har ikke mulighed for at hente børn tidligere, end de gør i dag, og dermed kan det blive svært at få dagligdagen til at hænge sammen. En del forældre har institutionsplads og arbejde i andre byer end bopælsbyen, derfor vil en reduktion i åbningstiden vanskeliggøre familiernes dagligdag. En kortere åbningstid kan umuliggøre afhentning af børnene i dagtilbud indenfor reduceret åbningstid.

Indførelse af nedsat åbningstid må betegnes som en serviceforringelse af det kommunale dagtilbud, og dermed gøre det svært at tiltrække ny og nødvendig arbejdskraft til det bornholmske samfund.

Nr.: BSU-11-02 Emne: Ophør af overgangsprojekt

Den nye dagtilbudslov fremhæver et krav om fokus på den gode overgang til skole.

Efter et par år med Covid-19 restriktioner og begrænsninger, har overgangsprojektet i 2022 været særdeles succesfuldt. De børn og forældre, som har stiftet bekendtskab med projektet, udtrykker stor tilfredshed med afviklingen af overgangsprojektet. Det rammesatte overgangsprojekt har som ekstra gevinst, at Skole og Dagtilbud arbejder i fællesskab og kvalificeres i et samarbejde, som er til gavn for børnene.

Dagtilbudsbestyrelsen anser det for vigtigt, at kommende skolebørn også i fremtiden har mulighed for at få gode overgange til skolen.

Nr.: BSU-11-03 Emne: Reducering af pulje til social normering (50%)

Social normering er med til at løfte den nødvendige pædagogiske indsats i de børnehuse med stor andel af børn i udsat position. Indsatsen er ikke kun til gavn for børn i udsat position men for hele børnegruppen i de børnehuse, som får del af puljen for social normering. En reduktion i den sociale normering vil betyde, at de allersvageste vil få endnu dårligere vilkår, end de har i dag, og dagtilbudsbestyrelsen kan ikke tilslutte sig dette spareforslag.

Nr.: BSU-11-04 Emne: Reduktion af ikke lovpligtig specialpædagogisk indsats i forbindelse med udvikling af læringsmiljøer i dagtilbud

En reduktion i specialpædagogiske indsatser vil have en væsentlig negativ betydning for den tidlige indsats. Den tidlige indsats er også en væsentlig del af De små børns Bornholm.

Der er et stort behov for rådgivning og vejledning i forbindelse med den tidlige indsats, som særligt er til gavn for familier med særlige behov. Tidlig indsats betaler sig på lang sigt og for at være en attraktiv kommune, anser forældrebestyrelsen det for vigtigt, at den nuværende indsats fastholdes.

Nr.: BSU-11-05 Emne: Reduktion af ekstrabevilling til minimumsnormeringer i Dagtilbud

Der opleves en god udvikling af læringsmiljøerne i dagtilbud, specielt i samarbejde med De små børns Bornholm. Vi, som forældrebestyrelse, stiller os nysgerrige og undrende overfor, at man bremser midlerne til minimumsnormeringerne.

Det er en bekymrende beslutning i forhold til den tidlige indsats og De små børns Bornholm. Vi stiller os spørgende overfor ændringen af kursen i forhold til at fastholde og tiltrække børnefamilier til Bornholm, samt at der bremses for den gode udvikling i børnehusene.

Alle de indsatser, der er bygget op over de sidste 3 år, vil ikke kunne effektueres eller afvikles, før de statslige normeringerne bliver fuldt udmøntet i 2024. Det er vores stærke bekymring, at det enkelte barn ikke vil kunne tilgodeses, da der vil være færre voksne til børnegruppen. Vi undrer os over, at de gode erfaringer fra de seneste år, som tydeligt fremgår af trivselsrapporten, ikke bliver anerkendt som værende fundamentet for vores børns trivsel. Ligeledes undrer vi os over, at kommunen ikke vil være medspiller og tage del i vores bekymringer omkring de mindste i vores samfund.

Vi bekymrer os ligeledes for personalets trivsel, som skal omlægge deres arbejdsgange og projekter, som går stik imod kommunens fokusområde omkring tidlig indsats, sprogtrappe, nye læringsmiljøer/planer, små grupper, kompetenceudvikling osv. Så vidt dagtilbudsbestyrelsen er orienteret er dette SKAL-opgaver, og derfor må konsekvensen være, at personalet skal løbe hurtigere, og der vil derfor være færre hænder til børnene.

En reduktion af minimumsnormeringerne betyder, at opgaverne nedkvalificeres, og vi bekymrer os om personalets mentale og generelle trivsel. Dagtilbudsbestyrelsen ønsker et stabilt og godt arbejdsmiljø til børnehusene.

Dagtilbudsbestyrelsens kommentarer til øvrige politik områder.

Nr.: BSU-55-04 Emne: Nedprioritering af bygningsvedligehold (ikke anlægspuljemidler)

Nr.: BSU-55-13 Emne: Nedjustering af rengøringsstandarden i børnehaverne i ugerne 28 + 29 + 30 samt uge 42 og vinterferien.

Nr.: BSU-55-18 Emne: Ingen vikardækning på 1. fraværsdag på alle kommunale institutioner, hvor Rengøringservice gør rent.

Det er omfattende besparelser, der foreslås på rengøring og bygningsvedligeholdelse. Dette vil få stor betydning for vedligeholdelse af dagtilbudsbygninger samt hygiejnen i vores børnehuse. Bestyrelsen oplever, at der allerede nu er udfordringer med at holde det indvendige rent, og mange huse oplever beskidte bygninger. Der er et udtalt behov for en hovedrengøring i alle børnehuse, hvilket vi er blevet ekstra opmærksomme på efter Covid-19 pandemien. Bestyrelsen er bekymret for, om den manglende rengøring og vedligeholdelse vil medføre øget sygefravær for både voksne og børn samt et dårligere arbejdsmiljø for medarbejdere.

Den manglende bygningsvedligeholdelse medfører hurtigere nedslidning. Bestyrelsen oplever, at den manglende vedligeholdelse påvirker indemiljøet med nedslidte vægge, manglende maling, utætte vinduer osv., samt at bygningernes udseende med graffiti, alger og lignende gør, at dagtilbudsbygningerne har en negativ indvirkning på ude- og nærmiljøet i lokalområderne.

Rønne, den. 10. august 2022

Hørings svar til det kommunale sparekatalog 2023.

DH – Danske Handicaporganisationer - ser med særdeles stor bekymring på de foreslåede besparelser, som især vil ramme de mere sårbare og udsatte grupper i samfundet.

En stor del af de foreslåede besparelser vil ramme børn, unge og deres familier samt udsatte og sårbare borgere og deres pårørende.
Det fremstår som nogle meget kortsigtede nu og her besparelser.

Investeringer, tilbud og tiltag, som kommunen igennem en årrække har brugt både økonomi og medarbejdere på til glæde og gavn for borgere og brugere er nu sat på sparelisten.

Der er intet nyt i, at kortsigtede besparelser ender med at koste både menneskeligt og økonomisk.

Børn, unge og brugere får det ikke bedre, bliver ikke problemfri eller raske, fordi deres tilbud skæres ned, omlægges eller lukkes.

Kommunen har stadigvæk pligt til at overholde loven i forhold til barnets, den unges og brugerens behov.

Kommunen har også brug for økonomi til at kunne fastholde og tiltrække medarbejdere til de mange opgaver.

DH har med sine medlemsorganisationer drøftet de mange forslag til besparelser i det fremsendte materiale.

I første omgang sender vi et generelt høringssvar med udtryk for vores store bekymring og utilfredshed med besparelserne.

Fra DH og/eller vores medlemsorganisationer vil vi vende tilbage med konkrete kommentarer til en række forslag til besparelser.

På vegne af DH
Kim Jacobsen
Formand
DH Bornholm

Svaneke den. 08.08.2022

Høringssvar til Budget 2023 fra Den Fælles Brugerbestyrelse i socialpsykiatrien, Center for Psykiatri og Handicap, Bornholms Regionskommune.

Den Fælles Brugerbestyrelse består af brugerbestyrelsesrepræsentanter fra Område Vest og Område Øst, med støttefunktioner i eget hjem og med aktivitets- og samværstilbud og brugerbestyrelsesrepræsentanter fra Botilbuddet Kommandanthøjen.

Høringssvaret afgives for det administrative sparekatalog der er sendt i høring 24. juni med svarfrist 11. august 2022. oeb-budget@brk.dk

Den fælles brugerbestyrelse ønsker at udtrykke stor bekymring for de spareforslag der er fremsat for socialpsykiatrien:

- Lukning af Plantagen
- Sammenlægning af Socialpsykiatri Vest og Øst

Lukning af plantagen; Vedr. lukning af det ene af socialpsykiatriens beskæftigelsestilbud er det vores oplevelse, at det vil ramme en meget sårbar gruppe borgere, som har stort behov for tryghed og sikkerhed i hverdagen. For at kunne modtage hjælp til afklaring i forhold til job, og uddannelse. På Plantagen er der igennem mange år udviklet, en hel særlig miljø terapeutisk tilgang til borgerne. Denne tilgang har givet unikke resultater på individ niveau – og fået borgere meget langt fra arbejdsmarkedet, til igen at blive en del af et arbejdsfællesskab.

Der er mange borgere der vil blive berørt af besparelserne. Borgere som har behov for støtte og hjælp til at opnå deres personlig recovery udvikling og mulighed for at komme sig efter en psykisk sygdom. Vi mener, at den faglige ekspertise hører til i socialpsykiatrien. En lukning af Plantagen vil give utryghed, og risiko for at den gode udvikling, som den enkelte borger er i gang med, og deres psykiske habitus stagnerer og i mange tilfælde helt forsvinder.

Plantagen rummer en helt særegen arbejdskultur, hvor der tages et stort socialt hensyn og har givet arbejdsglæde til 13 medarbejdere i flexjob.

Det er flexjobbere, der på trods af stort omfang af skånehensyn, er lykkedes med at blive en inkluderet og vigtig del af driften på Plantagens beskæftigelsestilbud.

Det er forventeligt at disse medarbejdere vil være udfordrede, i forhold til at finde job med mulighed for at etablere et lignende inkluderende arbejdsmiljø. Risikoen er at de kommer til at opleve eksklusion fra arbejdsfællesskaber, og dertil hørende social isolation.

Sammenlægning af socialpsykiatrien Vest og Øst

vi er ALVORLIGT bekymrede for at konsekvensen af en sammenlægning af Vest og ØST med kun en ledelse placeret i Rønne. På den korte bane vil det betyde mere uro i øst, idet den daglige faglige ledelse forsvinder. Et særligt kendetegn ved socialpsykiatrien har altid været, at lederen har været meget tæt på borgerne. Hvilket skaber sammenhæng i indsatserne, og tryghed for borgerne.

I vest vil medarbejdere og borgere skulle vende sig til en leder, der er leder på 4-5 matrikler, og som vil være langt mindre fysisk tilstede i hverdagen.

- Vi er bekymrede for at det store ledelsesspænd over 4-5 matrikler vil medføre en fremmedgjort ledelse, der på sigt vil skabe forringelse for borgerne

Uddybende Kommentarer fra borgerne i øst

- Tilbuddet i øst er et tilbud, som er kendetegnet af en helt særlig kvalitet i samarbejdet mellem medarbejdere, medlemmer/ borgere og civilsamfundet – fx vores egen støtteforening, der driver genbrug på vores matrikel – og som vores medlemmer tager vagter i.
Her er ledelse på stedet helt central, for at opretholde gode samskabende bånd på tværs af forskellige interessenter.
- For mange medlemmer vil det være angst provokerende og opleves grænseoverskridende, at skulle henvende sig til en ledelse i Rønne.

Uddybende kommentarer fra borgerne i vest

Vores tanker er, Lindehuset og Midtpunktet er to vidt forskellige tilbud. Alene afstanden imellem dem gør det svært at se det som en enhed. Vi tror det er vigtigt for borgere såvel for personale, at der er en daglig leder af begge steder. Det er to fuldtidsstillinger man vil ha' kocht ned til en, hvilket overhovedet ikke er muligt.

Det kan i værste fald skabe uro og utryghed blandt borgerne, der kan føle sig overset og "sparet væk" endnu en gang.

Vi ved i hvert fald Ingrid har rigeligt at se til som leder af område vest, og vi ved hvor stor en betydning det har, når hun kommer ned i caféen og drikker en kop kaffe eller blot får en snak med borgerne og det vil der ikke blive tid til fremover.

Det skaber større afstand imellem borgere og personale, da hun på en måde er bindeled imellem disse. Borgere vil måske blive påvirket af frustrerede medarbejdere, der nu skal forholde sig til en leder, der ikke længere har tid til mere, end det aller mest nødvendige.

På vegne af den fællesbrugerbestyrelse

Næstformand

Maj Isodora Raith

Hey

Jeg skriver til jer da jeg har hørt at i måske vil spare plantagen væk !!! Og det må bare ikke ske !!! Jeg har selv været på plantagen og har fået stor hjælp både af min dygtige sagsbehandler og på plantagen, og jeg har set mange mennesker gennem de ca 2 år jeg var der, der har haft og har stor gavn af at være lige præcis der. Da jeg startede kunne jeg tit ikke komme ud af døren og at være sammen med mennesker var næsten ikkevtil at holde ud, jeg var så stresset og angst at det var livsødelæggende og der landede jeg blidt og blødt med forståelse for det jeg kunne og havde brug for og i sidste ende har jeg fået min førtidspension som gør at jeg kan klare livet på godt og ondt, for der er desværre stadig dårlige perioder men jeg kan trække stikket og komme igennem dem og så leve mit liv uden bekymring om hvordan jeg skal få penge til husleje mad osv så Bevar Plantagen det er et fantastisk og helt unikt sted at komme sig.

Med venlig hilsen Pia Nulle Brylle

Sendt fra min iPhone

Hørings svar vedr. budget 2023

Endnu en gang har embedsværket foreslået flere spareforslag, som vedrører Poulsker IF, samt Poulsker Hallen.

Bestyrelsen i Poulsker IF har følgende kommentar.

FKLU-21-09

Reduktion af pulje til leder-, lærer- og instruktøruddannelse (Folkeoplysning)

At gøre tilskuddet mindre til at dygtiggøre de frivillige i vores forening vil underminere alt hvad en forening står for. Uden dygtige ledere og trænere er det svært, at fastholde og udvikle foreningen. Samtidig vil det også gøre det dyrere for foreningen at sende trænere og ledere afsted på kursus.

FKLU-21-10

Reduktion af pulje til fritidspas

Forslaget vil betyde, at medlemmer som af økonomiske og sociale grunde, ikke får lige muligheder for at deltage i sport og fællesskab, bliver glemt på perronen.

FKLU-21-11

Reduktion af pulje til aktiviteter (Folkeoplysning)

Forslaget vil betyde, at forenings aktivitets - og medlemstilskud, vil blive reduceret.

Det vil medføre en øget omkostning for foreningen, som måske på sigt vil blive tvunget til at reducere aktiviteter i foreningen.

Poulsker Idrætsforening (PIF, etableret 1928) har ca. 891 medlemmer fordelt på foreløbig 11 aktivitetsområder. Vi har det seneste år haft medlemsfremgang.

Vi har til huse i Poulsker, hvor vi lejer hallen, gymnastiksalen, cafeteriaet og nogle opbevaringsrum. Hele området er en gammel kommuneskole. Området rummer flere spændende uudnyttede bygninger og 2 fodboldbaner.

Vi har mange ildsjæle og medlemmer, som bakker rigtig godt op. Vi lytter og prøver at følge de trends, som præger befolkningen generelt og deres valg af idræt og aktivitet i fremtiden. Grøn omstilling, individualisering, sundhed, fleksibilitet og naturtræning er nøgleord.

For mange år siden etablerede vi aktiviteter med udgangspunkt fra Snogebæk Havn - løb, gang, funktionel træning, petanque.

Vi fik i forbindelse med byudviklingsprojektet indrettet et nyt klubhus, i det tidligere ishus på Snogebæk Havn, og bygningen bruges af medlemmer, som dyrker outdooraktiviteter. Også havbadeafdeling med tilhørende Sauna, som benyttes både af lokale og turister.

Ud over stor tilslutning til vores aktiviteter, så har Poulsker Idrætsforening et stort socialt liv og sammenhold, som har stor betydning for hele lokalområdet.

Bornholm anno 2022 er præget af vækst og tilflytning. På Sydbornholm og Snogebæk er der stor interesse for bosætning af nye familier med børn og seniorer, hvilket også bidrager til vores medlemstilgang som aldersmæssigt spænder bredt – medlemmernes alder fordeler sig således: 0-18-årige = 24% | 19-39-årige = 13% | 40-59-årige = 28% | over 60 år = 35%

PIF er en stor velkonsolideret flerstrengt forening (øens andenstørste) med gode resurser både

økonomiske og menneskeligt. Derfor ønsker vi nu at igangsætte en ny aktivitet, som vil bidrage til både forenings- og områdeudvikling.

Vores medlemmer og andre har igennem længere tid efterspurgt muligheden for motions- og sundhedstræning.

Derfor åbner vi d 27-08-22 et 600m2 multifunktionelt foreningsbaseret fitnesscenter med plads til mange former for træning.

Poulsker Idrætscenter vil danne de fysiske rammer som kan styrke den generelle sundhedstilstand, gennem træning, og socialt sammenværd. At samle mennesker i lokalsamfundet, være åben fra morgen til aften hele året, for alle aldre, sociale grupper, foreningsmedlemmer, turister, alle er velkommen et naturligt kraftcentrum – stedet - for idræts-, fritids- og kulturaktiviteter.

FKLU-21-12

Reduktion af driftstilskudspulje til selvejende haller.

Det vil medføre, at Poulsker IF som forening, vil skulle tilføre flere foreningsmidler til at drifte hallen, hvor vi i forvejen selv står for indvendig vedligeholdelse og ikke få del i anlægspuljemidlerne om de øvrige selvejende haller.

FKLU-59-01

Lukning af Poulsker stadion.

En reduktion af pasningsniveauet af græsslåning på Poulsker Baner, vil få stor betydning for de idrætslige aktiviteter, der foregår på de udendørs idrætsanlæg i Poulsker. Desværre er der en misforstået opfattelse blandt at ansætte i BRK, at baner kun skal klippes, hvis de skal bruges til fodbold. Vi er heller ikke sikker på, at det er i tråd med folkeoplysningsloven.

Vi har rigtig mange brugere af vores baner: turister, crossgym, efterskoler, bibelcamping, hundetræning og, fodboldspiller, som kun ønsker at træne og ikke vil spille kampe i DBU.

Forslaget vil medføre en øget udgift til Poulsker IF, da vi har lejet banerne af Casa Kirvan, som en del af vores lejekontrakt.

Foreningen købte sidste år en græsslå maskine til ca. 90.000 og bruger ca. 15.000 om året til drift og vedligeholdelse af den. Der vil yderligere tilkomme udgifter på ca. 20.000, - hvis forslaget bliver effektueret, da det vil blive svært at få frivillige til at udføre mere arbejde.

Poulsker-Hallen er den eneste idrætshal, hvor en lokal forening har driftsansvaret i stedet for en selvejende institution. Ja der er særlige forhold. Men faktum er, at alle selvejende haller på Bornholm i sin tid blev etableret under - og har været drevet under - meget forskellige vilkår. Tilskudsmodellen fra 2005 i forlængelse af kommunesammenlægningen, begrundet i kravet om en nogenlunde ligelig behandling af de selvejende haller.

Poulsker Idrætsforening er i forvejen blandt de foreninger på øen, der selv skaffer flest egne midler til faciliteter. Det vil være en særdeles dårlig beslutning at underminere et meget aktivt foreningsliv som er vigtig i vores lokalsamfund og mange års frivilligt arbejde og engagement.

p.b.v.

Med venlig Hilsen

Jan Eggertsen

Formand i Poulsker IF

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Hans Rømer Skolen
+45 56 92 34 00
HansRoemerSkolen@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

9. august 2022

Høringssvar fra Hans Rømer Skolens skolebestyrelse

vedr. budget 2023

Skolebestyrelsen hæfter sig med glæde over, at der i forslag til Bornholms Regionskommunes budget 2023 er udvidelsesforslag vedr. **den frie befordring ved frit skolevalg (BSU-13-51)**. Det vil ramme mange familier, særligt de familier, som i forvejen kan være klemt økonomisk og dermed vil det få en social slagside og skabe forskelsbehandling de bornholmske familier imellem. En skole som Hans Rømer Skolen har elever fra hele øen, det er disse familier og særligt børnene, der vil blive ramt, hvis den frie befordring stoppes.

Skolebestyrelsen ved Hans Rømer Skolen har et ønske om, at der bliver bevilget midler, så **skolens madkundslokale kan blive renoveret**. Tanken var for år tilbage, at også Hans Rømer Skolen skulle være madskole. Det blev som for mange bekendt ikke til noget, da BRK fattedes midler. Det var bestemt sundt og fornuftigt. Desværre står Hans Rømer Skolen derfor tilbage med et udslidt madkundslokale fra 1950'erne med en renovering i 1980'erne. Lokalet er slidt, det er for lille til at undervise en klasse i, hvilket dog sker i dag, anno 2022.

Skolebestyrelsen hæfter sig desværre samtidig og med bekymring over flg. spareforslag:

På skoleområdet (undervisning):

BSU-13-02, BSU-13-03 og BSU-13-04 / ophør tilskud FLL, Pulje til inklusions- og åben skole-projekter
Hans Rømer Skolen henter sammen med halvdelen af øens folkeskoler midler i puljerne til understøttelse af inklusions- og åben skole-projekter. Puljemidlerne gør projekter mulige for Hans Rømer Skolen, der ellers ikke er mulige at iværksætte indenfor skolens egen økonomiske ramme. Det samme gør sig gældende i forhold til at deltage i projektet vedr. First Lego League. Bortfald af tilskud og puljemidler vil derfor for Hans Rømer Skolen have den konsekvens, at deltagelse samt projekter vanskeliggøres eller bortfalder.

BSU-13-07 / 2 ekstra pladser på Heldagsskolen

Vi konstaterer, at der er et stigende pres på øens specialskoler uagtet, der er iværksat særlige indsatser. Det bekymrer os derfor, at der stilles forslag om at reducere antallet af pladser på specialskolen Heldagsskolen. Børn, der har behov for at blive visiteret til et for dem bedre tilbud, skal gerne kunne få et sådan.

BSU-13-09 / Ophør af tilskud til to-voksen-ordning

To-voksen-ordningen gør det muligt at iværksætte tiltag, der er med til at øge elevernes faglige niveau samt elevernes trivsel. Det vil derfor være begrædeligt, hvis denne ordning ophører. Skoler med en presset øko-

nomi vil med ophør af ordningen blive ganske begrænset i forhold til at kunne iværksætte særlige indsatser i form af at kunne prioritere to voksne til opgaver, der understøtter elevernes læring og trivsel.

Vi tillader os også at mene noget om nogle af de andre fagområder, idet evt. spareforslag vil få indflydelse på enten de bornholmske børn og/eller skolernes opgaveløsning og muligheder:

På børneområdet

BSU-12-02 / tilbagerulning af opnormering af PPR

Vi har stadig en lang venteliste på udarbejdelse af PPVere, ventetiden er stadig op til 2 år for flere af skolens elever. Ventelisten medfører, at børn, der har det svært må vente på at få en vurdering. Det vanskeliggør, at der frigøres tid til det forebyggende og konsultative arbejde. Vi oplever et stigende pres også fra andre myndigheder i forhold til, at PPR skal udarbejde PPVere. Vi ser derfor med bekymring på, at der stilles forslag om at tilbagerulle opnormeringen.

BSU-12-04 samt BSU-12-05 / reduktion af Det gule Team samt af skolesundhedsplejen

Flere børn og deres forældre har det svært. Det være sig socialt og psykisk, men også fysisk. Vi vil derfor udtrykke bekymring over, at der stilles forslag om at reducere indenfor de to områder. Børnene og deres forældre får mindre adgang til at få hjælp, når livet af mange årsager kan være svært. Vi ser med bekymring på, at sundhedsplejersken i mindre grad 'kommer ind over' de børn, for hvem der er behov for hjælp i forhold til eksempelvis sundere kost, misbrug og selvskadende adfærd.

På fritid-, kultur- og lokalsamfundsudvalgets område

FKLU-22-01 / Udfasning af betjent åbningstid på 6 ud af 7 biblioteker

Hans Rømer Skolen huser et af de kombinerede folke- og skolebiblioteker. Derfor vil forslaget om at spare på dette område påvirke også Hans Rømer Skolen. Der er i forslaget lagt op til, at skolerne på de fælles biblioteker skal overtage nogle af de opgaver, folkebibliotekerne står for, hvorfor udgiften hertil dermed også skal overtages af skolerne.

Det kan ikke forventes, at skolen træder til i stedet og leverer noget af den service, der evt. spares på FKLU-området. Skolerne modtager ikke via midler at drive skole for også midler til at være med til at drive folkebibliotekerne. Forventes det, at øens tre folkeskoler, der har samkørte folke- og skolebiblioteker, derfor skal levere denne ekstra ydelse, må det fordrer en udvidelse af den økonomiske ramme, de tre skoler har til rådighed for at kunne forvente skolerne leverer servicen, for også at sikre, at skolerne samlet set ikke stilles ulige i forhold til det økonomiske råderum at drive skole for.

Det bemærkes også, at skolerne jf. folkeskoleloven er forpligtet til at have et skolebibliotek. Dog er det op til den enkelte skole at beslutte, i hvilket omfang, man ønsker eller har mulighed for at have et skolebibliotek. På Hans Rømer Skolen har eksempelvis denne del af skolen været et sted, hvor skolen har sparet, særligt i de tider, hvor Hans Rømer Skolen døjede med et økonomisk underskud. Da det netop er et sted, hvor vi kan spare, vil det også fremadrettet være et af stederne, vi vil kigge, hvis det igen bliver hårde, økonomiske tider.

Vi vil derfor fraråde, at man sparer på betjeningen af bl.a. folkebiblioteket i Åkirkeby. Skolerne har ikke midlerne; det er et sted, hvor vi selv som skole kan vælge at spare.

På skolebestyrelsens vegne //

Venlig hilsen,

Pernille Rigstad
skoleleder

09.08.2022

Hørings svar fra Heldagsskolen vedr. spareforslag.

Heldagsskolen har valgt at afgive høringssvar på nedenstående spareforslag:

- BSU-12-13: Tilbagerulning af opnormering i PPR.
- BSU-12-03: Reduktion i familiebehandling, svarende til 1,5 stilling.
- BSU-12-04: Reduktion i Det gule team, svarende til to stillinger.
- BSU-12-05: Reduktion af skolesundhedspleje.
- BSU-13-05: Stop for tildelingen til Ressourceteam på Heldagsskolen.
- BSU-13-06: Stop for tildelingen til Ressourceteam – 2 halve stillinger.
- BSU-13-07: Stop for tildelingen til Ressourceteam – 2 halve stillinger der er konverteret til 2 pladser på HDS.
- BSU-13-08: Projekt "Move Out" til misbrugstruede unge bliver ikke iværksat.
- BSU-13-09: Ophør af tilskud til to-voksenordning.

BSU-12-13:

Hvis opnormeringen til PPR-psykologer fjernes igen, vil ventetiden stige markant igen – en ventetid som stadig er for høj og ikke i tråd med det politiske mål om 3 måneder. En længere venteliste betyder at sårbare børn skal vente endnu længere på at få den rette hjælp, med risiko for at deres problemstillinger vokser sig større og at forvaltningen derfor vil være nødsaget til at sætte større indsatser i gang. Barnet vil i den periode få markant flere nederlag og øge følelsen af ikke at slå til eller være god nok. Dette kan indebære flere børn med skolevægring eller børn som indlægges i det psykiatriske system.

BSU-12-03 og BSU-12-04:

Heldagsskolen har fået økonomi til at lave et behandlingslignende tilbud for 24 elever ud af de 63 børn som går her i forvejen. Det er en rigtig god beslutning, fordi mange af vores såvel nuværende, men også forhenværende elever har et massivt behov for en helhedsorienteret indsats såvel i skole som i deres fritidsliv. Heldagsskolen er blot en skole og vi kan ikke komme i mål uden relevante samarbejdspartnere såsom familiehuset og Det Gule Team. At vi "kun" er en skole betyder, at vi kun har "råderet" over elevernes skoledag til kl. 15:45. På trods af et udvidet forældresamarbejde har disse elever og familier brug for at der er en foranstaltning hele døgnet, da mange problemer netop opstår i børnenes fritidsliv. Derfor er det vitalt for at lykkes med en sådan opgave, at der både er et skoletilbud og et fritidstilbud som støtter familie og elever. At spare på såvel familiebehandling som Det Gule Team betyder mulige forringelser med at lykkes med de komplekse problemstillinger som disse familier og deres børn har, og dermed en øget risiko for at lande i de meget dyre døgnanbringelser.

BSU-12-05:

Heldagsskolen har mange elever som er udsatte eller i risiko for at udvikle helbredsmæssige udfordringer i løbet af deres skoleliv. Heldagsskolen har en del overvægtige børn, børn der lever i hjem hvor der ikke er fokus på regelmæssige måltider, sund kost, motion mm. Desuden har vores elever en større risiko for at udvikle selvskadende adfærd, både ift. cutting, men også med spisevægring/ bulimi osv. Skolen har naturligvis også fokus på sundhedsfremmende tiltag, men qua elevernes ofte komplicerede diagnosebilleder, kan det betyde, at vi har brug for professionel sparring og ekstra støtte til familien fra sundhedsplejen. Hvis der reduceres i sundhedsplejen, vil der være stor risiko for at sundhedsmæssige problemer ikke bliver fanget i tide, eller at problemer bliver overset, fordi vi som lærere og pædagoger ikke har den sundhedsmæssige kompetence til at kende alle faresignalerne. Dette vil i sidste ende føre til fordyrende foranstaltninger i fremtiden og en endnu dårligere livskvalitet for vores elever og deres familier.

BSU-13-05-06-07:

Stop for tildeling til ressourcesteam.

Ved seneste visitationsmøder har der vist sig et markant højere antal elever som er vurderet til at være målgruppe til Heldagsskolens specialtilbud. Der har i år været så mange, at vi kun har kunnet imødekomme lige under halvdelen af disse børns behov. Uagtet hvilke forslag der stilles i forhold til at nednormere økonomi og aktiviteter, som retter sig mod sårbare børns særlige behov, så vil det meget hurtigt skabe flere og mere alvorlige og komplekse problemer, såvel for barnet men også for de berørte familier. Problemer, som på sigt bliver både dyrere og mere ressourcekrævende, og som øger risikoen markant for, at disse børn enten udvikler skolevægring, selvskadende adfærd eller misbrugsproblemer.

BSU-13-08:

Heldagsskolen oplever et stigende problem med at flere børn "flirter" med forskellige rusmidler, og at der er en større procentdel som udvikler noget der minder om et misbrug allerede i de sidste år af grundskolen. Heldagsskolen har ikke de nødvendige kompetencer til at arbejde målrettet med elevers misbrug og derfor finder vi det meget nødvendigt at der oprettes et sådant tilbud, så vi i samarbejde kan arbejde med det enkelte barns særlige udfordringer både pædagogisk, socialt og fagligt.

BSU-13-09:

Ophør af tilskud til to-voksenordning i almenskolen vil betyde, at flere af de elever med særlige behov, som på nuværende tidspunkt rummes i almenskolen, fordi der er flere voksne til stede, vil falde igennem og dermed lande i det specialpædagogiske regi, som i forvejen er presset af alt for få pladser.

Venlig hilsen

Mette Fabricius Nielsen
Skoleleder

På vegne af skolebestyrelsen på Heldagsskolen

Kildebakken
Kildesgårdsvej 19 3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Kildebakken
+45 56 92 61 00
kildebakken@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

11. august 2022

Høringssvar og bemærkning vedrørende budget 2023 fra Kildebakken

De 10 spareforslag (BSU-13-01 til BSU-13-10) vil medføre en væsentlig ændring af den politik og de tiltag og ambitioner, som tidligere har været kendetegnende på området.

Bestyrelsen er klar over, at Bornholms Regionskommune står over for nogle store besparelser, men flere af forslagene og i særdeleshed "besparelsesforslag BSU-13-10" vil medføre, at mange af de nuværende politiske investeringer og didaktiske tiltag vil blive væsentlig forringet. Dette er især gældende for Kildebakkens elever. En rammebesparelse på 1 % vil medføre en mærkbar reduktion af ressourcer for områdets allersvageste elever.

Skolebestyrelsen på Kildebakken ser således, at ovennævnte vil have mærkbar betydning for kvaliteten og udførelsen af vores opgave.

Venlig hilsen

På vegne af Skolebestyrelsen på Kildebakken

Bibi Arvidsen

Kongeskærskolen

Strandvejen 14

3770 Allinge

Kongeskaerskolen@brk.dk

+45 56922930

SKOLEBESTYRELSEN

Høringssvar budget 2023

Skolebestyrelsen på Kongeskærskolen er bekymrede for om de foreslåede besparelser sætter den bornholmske folkeskole under så hårdt pres i forhold til kvaliteten, at forældre i endnu højere grad tilvælger privat- og friskoler. Besparelserne vil umiddelbart betyde hos os, at **alle** 2-lærer-timer bortfalder, at lejrskoler droppes, efteruddannelse minimeres og vi må skære vores vejlederindsatser helt ind til benet. Med andre ord – tilbage til 1 lærer i 1 klasse – også selv om der måske sidder 28 elever og meget få handlemuligheder i forhold til at hjælpe de børn der har brug for ekstra indsatser.

Vi er begejstrede for den proces der har været igangsat på skoleområdet inden for de seneste år og de investeringer der har været prioriteret.

På Kongeskærskolen betyder det at medarbejder- og elevtrivsel er rigtig god. Vi har få elever, der flytter til andre skoler, ligesom personaleomsætningen er minimal. Vores forældretilfredshedsundersøgelse er ganske positiv, ligesom vores resultater ved afgangsprøver også er tilfredsstillende – alt sammen resultater der bunder i den tilførsel af ressourcer, der har været tildelt området. Vi har en meget høj inklusionsprocent og udskiller – også forholdsomt – ganske få elever til specialområdet. Uden en stabil økonomi vil det også blive svært for skolen at fastholde et serviceniveau hvor vi reelt kan gøre en forskel for vores allermost udsatte elever.

De foreslåede besparelser kan få store konsekvenser for den fremgang vi har oplevet hvis det nuværende niveau ikke fastholdes.

Skolebestyrelsen på Kongeskærskolen den 9. august 2022

Hørings svar vedr. budget 2023

Ungdomsskolens skolebestyrelse samt MED-udvalg har følgende bemærkninger til budget 2023.

Spareforslag:

BSU-13-02: Ophør af tilskud til First Lego League

Et ophør af tilskud til First Lego League vil betyde at First Lego League stopper på Bornholm. First Lego League har igennem mange år udviklet sig til et tværgående flagskib for kodning og undervisningen af dette på tværs af skolerne på Bornholm, en aktivitet som det lokale erhvervsliv ser stort potentiale i. Mange års erfaring og samarbejde med et bornholmske erhvervsliv samt skolernes engagement vil gå tabt. Et samarbejde som kan være svært at genoprette når det først er forsvundet.

BSU-13-08: Projekt "Move Out" til misbrugstruede unge bliver ikke iværksat

Da skoletilbuddet endnu ikke er startet, vil vi anbefale at arbejdet med målgruppen foregår på den enkelte skole hvor eleven går. Gennem et tættere samarbejde omkring den enkelte elev vil håndholdte forløb og tæt samarbejde med familien, Ungerådgivningen og SUI kunne løfte opgaven. Vi anbefaler dermed at projektet ikke igangsættes.

BSU 13-03: Rammebesparelse på elevtaksameteret på 1% fra 1. juli 2023

Med 10. klasseskolens årligt usikre elevtal har tildelingens størrelse stor betydning for at sikre en jævn kvalitet og gennemførelse af undervisningen hen over skoleåret.

10. klasseskolen har løbende optag for en stor gruppe elever der falder fra ungdomsuddannelse eller efterskole. Dette giver en stor usikkerhedsmargen elevmæssigt og dermed også økonomisk.

I Heltidsundervisningen har tildelingen betydning for DASK, hvor de små grupper er sårbare overfor selv mindre økonomiske udsving med betydning for undervisning og kvalitet.

Vi kan således ikke tilslutte os forslaget om en rammebesparelse.

Ungdomsskolens skolebestyrelse og MED udvalg er bekymret for nedenstående besparelsesforslag der vil have indvirken på vores dagligdag, da det er støtte til elever og familier der har brug for en ekstra hånd før det går galt.

BSU-12-04: Reduktion i Det gule team, svarende til to stillinger

BSU-12-03: Reduktion i familiebehandling, svarende til 1,5 stilling

BSU-12-02: Tilbagerulning af opnormering i PPR

Udvidelsesforslag:

BSU-13-50: Fortsættelse af madskole samt NMPU-55-51: Drift af madskole på

Paradisbakkeskolen

Madskole er et rigtig fint tilbud, men i en tid hvor kommunen er økonomisk presset kan vi være bekymret for at det understøtter en skævvridning af det bornholmske skolevæsen.

Ungdomsskolens bestyrelse og MED udvalg mener derfor at der bør findes økonomiske midler til madskoler på alle skoler.

FKLU-21-50: Pulje til sommeraktiviteter for børn og unge

Ungdomsskolens bestyrelse og MED udvalg finder udvidelsesforslaget spændende. Der kunne tænkes i et samarbejde med Ungdomsskolen omkring eksisterende sommeraktiviteter samt udvikle nye aktiviteter i fællesskab.

På vegne af skolebestyrelsen samt MED-udvalget ved Ungdomsskolen.

Groa Vinterberg Nissen
Ungdomsskoleleder

Høringsvar vedr. ”Budget 23”

Skolebestyrelsen på Paradisbakkeskolen har følgende kommentar til ”Budget 23”

Generelt er vi bekymret for at mange af besparelsesforslagene rammer vores mest udsatte og sårbare børn og familier, og at besparelserne på længere sigt vil blive meget dyre både menneskeligt og økonomisk.

Vi er ligeledes meget bekymret for besparelsesforslagenes virkning set i lyset af en eventuel nytildelingsmodel.

BSU-12-02 Tilbagerulning af opnormering i PPR	<p>Forslaget vil få betydning for den lange PPR-venteliste skolerne har til at få udredt elever, så eleverne kommer til at vente længere. Det kan medføre, at der opstår en skævvridning for de forældre, der ikke har en privat forsikring gennem arbejdet, så det igen bliver de sårbare familier, der bliver ramt.</p> <p>Elevernes behov for udredning forsvinder ikke, hvilket betyder, at vi blot skubber problemerne foran os. Besparelsen bliver ikke mindre, da udfordringerne endda kan blive større med tiden, når der ikke sættes ind i tide.</p>
BSU-12-03 Reduktion i familiebehandling, svarende til 1,5 stilling	<p>Besparelsen vil ramme udsatte børn/unge og deres familier. En manglende indsats, når problemet er akut, vil kunne medføre en mere indgribende foranstaltning, hvilket ikke er til gavn for nogen.</p>
BSU-12-04 Reduktion i det gule team, svarende til to stillinger	<p>Besparelsen vil igen ramme de udsatte elever og deres familier. Hvis vi fjerner den tidlige indsats, vil det blive meget dyrt på sigt.</p>
BSU-12-05 Reduktion af skolesundhedspleje	<p>Besparelsen er meget lille i forhold til en eventuel konsekvens. Mange problemer bliver opdaget langt tidligere ved disse samtaler, end det ellers ville være tilfældet. Samarbejdet på vores skole har underbygget det forebyggende arbejde for lærerne/ledelsen, hvilket har medført mere kvalificeret arbejde i skoleregi.</p>

BSU-12-06 Social indkøber – styrkelse af indkøbsrollen på børne- og familieområdet – øget fokus på pris og kvalitet (investeringstilgang)	Vi foreslår, at man i myndighed indgår et samarbejde med kommuner, der allerede har lignende ansatte inden man ansætter en social indkøber i BRK.
BSU-13-01 Reduceret takst for hjemmeundervisning	Vi mener, at vi her kan vise styrken ved Fælles folkeskole og give familierne en ensartet ydelse, når arbejdet rykkes til en medarbejder i sekretariatet.
BSU-13-02 Ophør af tilskud til First Lego League	Ingen bemærkninger
BSU-13-03 Ophør af tilskud til inklusionsprojekter	Ingen bemærkninger
BSU-13-04 Ophør af tilskud til åben skole	Ingen bemærkninger
BSU-13--05 Stop for tildelingen til ressource team på Heldagsskolen	Hvis man fjerner den udgående support, er det vigtigt, at der skabes flere pladser på Heldagsskolen.
BSU-13-06 Stop for tildelingen til Ressource team – 2 halve stillinger	Vi vurderer, at pladser på Heldagsskolen er vigtige at prioritere.
BSU-13-07 Stop for tildelingen til Ressource team – 2 halve stillinger, der er konverteret til to pladser på Heldagsskolen	Vi vurderer, at pladser på Heldagsskolen er vigtige at prioritere.
BSU-13-08 Projekt ”Move out” til misbrugstruede unge bliver ikke iværksat.	Ingen bemærkninger
BSU-13-09 Ophør af tilskud til to-voksenordning	Forslaget vil få meget stor betydning for kvaliteten af undervisningen

	<p>og elevernes trivsel. Inklusionsopgaven vil blive voldsomt udfordret ved denne besparelse. Vi vil komme til at opleve mere skoleværing og mistrivsel.</p> <p>Denne besparelse vil tilbagerulle den positive udvikling af tilgangen til folkeskolerne.</p> <p>Besparselsen vil udfordre klasser med mange elever.</p>
<p>BSU-13-10 Rammebesparelse på elev-taksameteret på 1 % fra juli 2023</p>	<p>En rammebesparelse på 1% sammenholdt med en eventuel ny tildelingsmodel vil kunne få katastrofale følger for Paradisbakkeskolen.</p>

Åvangsskolen
Merkurvej 12, 3700 Rønne

Bornholms Regionskommune

Bornholms Regionskommune
Åvangsskolen
CVR: 26 69 63 48

Rønne, den 9. august 2022

Hørings svar vedrørende budget 2023

Politikerne gik til valg med store ambitioner for børneområdet. Hvis disse besparelser vedtages, kan vi ikke leve op til de ambitioner eller til ambitionerne i Fælles Folkeskole Bornholm. Skolebestyrelsen på Åvangsskolen har med stor anerkendelse set på, hvordan der de seneste par år er blevet investeret i folkeskolen på Bornholm. De investeringer har båret frugt og vi er på vej i en rigtig god retning. Vi er stadig langt fra gode nok til at løfte vores allersvageste børn, og det arbejde må vi ikke sætte over styr.

Med de foreslåede besparelser kan vi ikke levere den politisk ønskede fortsatte fremgang for alle skolebørn, og sikre et særligt fokus på de børn, der står svagest. Med de foreslåede besparelser vil vi som folkeskole komme til at stå meget dårligt i forhold til ambitionerne om at være et attraktivt tilvalg for tilflyttere, at sikre børn og unges mentale og fysiske trivsel og sundhed, at give unge en god basis og valgmuligheder i forhold til fremtidige ungdomsuddannelser m.v. Alt sammen faktorer, som forskellige undersøgelser har vist, at Bornholm er mere udfordret på, end mange af landets øvrige kommuner, og alt sammen faktorer, som er afgørende for, at børn og unge kommer godt videre med deres ungdomsliv og fremtidige voksenliv.

De nuværende spareforslag har indvirkning på indsatser og et stort antal ansatte på skoleområdet og hver af dem har en stor direkte eller indirekte betydning for kvaliteten af arbejdet på børneområdet.

Vi ser, at løftet af folkeskolen er i fare. Vi ser, at den Fælles Folkeskole Bornholm bliver en tom skal uden indhold. Vi ser med stor bekymring på disse spareforslag.

Med venlig hilsen

Skolebestyrelsen på Åvangsskolen

Budget materiale 2023, Bornholms Regionskommune

Afsender: Socialpsykiatriens Område Øst - medarbejdere

Vedrørende følgende spareforslag, budget 2023:

- 1) SSU-32-07
- 2) EBBU-41-10
- 3) SSU-32-08

ad 1)

Sammenlægning af ledelsen i socialpsykiatrien øst og vest

Det fremgår af **SSU-32-07** at ledelsen fremadrettet vil være placeret i Rønne. Her er der set med vores øjne tale om, at der er foretages en undervurdering af hvor kompleks Socialpsykiatriens område Øst er, da der er tale om såvel to beskæftigelsestilbud (15 afklarings pladser på såvel Lindehuset som Plantagen), § 104 tilbud (Lindehuset og Aasen) og § 85 og 99 tilbud varetaget af Bo støtte teamet.. De er helt centralt når ledelsesopgaven i øst skal forstås, ligesom medarbejdersammensætningen i disse to tilbud er centrale faktorer, for at forstå hvad konsekvenserne af en sammenlægning også rummer.

Ledelsesdelen er en væsentlig forudsætning for at vi (medarbejderskaren i øst, *der rummer en meget høj procentdel af medarbejdere i flexjob, med dertil hørende særlige skånehensyn og begrænsninger*) lykkes med vores kerneopgave ift. målgruppen af særligt udsatte borgere.

Der er brug for daglig og nærværende ledelse for at fastholde disse som succesfulde flexjob, og for at undgå, at det uddannede faste personale ikke brænder ud på deres opgaver.

Dette er gældende på såvel plantagen som på "*Lindehusets*" Beskæftigelses tilbud og på "*Lindehusets*" § 104 tilbud.

I spareforslaget er der så vidt vi kan læse planlagt en ledelse uden faglig koordinator, som skal transformere den planlagte sammenlægning. Det betyder, som vi læser det, at der opereres med nedlæggelse af både lederstilling og fagligkoordinator stilling i øst. Det mener vi ikke er hensigtsmæssigt, særligt ikke ud fra de særlige vilkår, der gør sig gældende i personalesammensætningen i øst som vi redegør for i det ovenstående.

Ad 2)

Stop i visitation af afklaringspladser til Plantagen i P/H

Jobcenterets analyse, som ligger til grund for forslaget i EBBU er faktisk fejlbæftet og deslige baseret på en et snævert øjebliksbillede samt en meget overfladisk analyse af målgruppen.

- Antal borgere i afklaring og ressourceforløb:
I forslaget står der, at Jobcenteret har registreret et gennemsnit på 10 borgere pr. måned med tilknytning til Plantagen.
Det korrekte antal er 12 borgere i gennemsnit pr. måned i 2021. (Årsag: Fejlregistreringer hos JC.)

Tallene skal desuden ses i lyset af Covid-nedlukningerne i 2021, hvor sagsbehandlerne ikke måtte iværksætte nye forløb. Efter Covid har Plantagen oplevet en forøget tilgang, hvor det aktuelle antal borgere er 16.

Desuden er det relevant, at inddrage det samlede antal borgere der har været tilknyttet Plantagen i analysen.

I 2021 var der i alt tilknyttet 31 forskellige borgere.

Altså i alt en forholdsvis stor gruppe borgere som har benyttet sig af tilbuddet.

Opsummeret viser ovenstående, at tallene i spareforslaget, for det første ikke viser et retvisende billede og tillige ikke understøtter antagelsen om at målgruppen er for nedadgående.

- **Målgruppe:**

I forslaget peger man på at målgruppen for tilbud som Plantagen er for nedadgående.

Det er ikke det vi oplever. Gruppen af særligt sårbare i alle aldersklasser lader til at være stabil om end opadgående og kompleksiteten i borgernes udfordringer forøget.

Jobcenteret vurderer at der kan etableres et alternativ ved at etablere en vejlederfunktion i tilknytning til de nuværende tilbud på Vibegård.

Det er hverken ressourcemæssigt/kvantitativt et reelt alternativt og ej heller kvalitetsmæssigt kan det understøtte målgruppens behov og udfordringer.

Altså en klar forringelse for denne målgruppe, der har brug for en helhedsorienteret indsats i rammer der understøtter deres recovery-proces.

Desuden peges der som et alternativ på, at påbegynde en mere virksomhedsrettet indsats, hvilket med vores viden og erfaring med målgruppens psykosociale udfordringer tvivlsomt kan lade sig gøre.

Alt i alt er det svært at se at lukningen af Plantagen netto vil medføre en besparelse for Jobcenteret og der ud over må forslaget forventes at bibringe en klar forringelse for borgerne.

Ad 3)

Stop i visitation til afklaringspladser til Plantagen – lukning af tilbud

Med hensyn til spareforslaget i Center for Psykiatri og Handicap bør det vurderes om der reelt vil være en besparelse på forventet 300.000,- kr., idet der ved afviklingen af Plantagen er flere uafklarede udgiftsposter.

Herunder:

- Afskedigelse af medarbejdere.
- Bortskaffelse af materiel, herunder leasede køretøjer, samt rømning og nedrivning af bygninger, rømning af jorde mv.
- Opsigelse af lejemål. Usikkerhed omkring de kontraktlige detaljer eksempelvis vedr. opsigelsesvarsel.

Ovenstående blot en betænkelighed, om at der vil være en del ubekendte udgifter forbundet med at afvikle Plantagen.

Opsummering

Forslagene kan ud fra ovenstående perspektiver have en karakter af en øvelse hvor man "sparer penge på forhånd", som det i al fald kan sættes spørgsmål ved om, hvorvidt det reelt vil medføre en besparelse set i et større og længere perspektiv.

Og mest bekymrende er, at man afvikler et unikt tilbud til en meget sårbar gruppe af borgere, som ikke kan overgå til et tilsvarende og værdigt tilbud. Endeligt er det 15 års oparbejdet kapacitet, metodik og faglighed, som Socialpsykiatrien kan bryste sig af at levere, der vil forsvinde.

Medarbejderne i socialpsykiatrien Øst

Supplerende beskrivelse af Plantagen

Plantagen har siden 2007 fungeret som beskæftigelsestilbud i Bornholms Regionskommune, hvor kerneopgaven for nuværende er:

- at hjælpe samt afklare særligt udsatte og sårbare borgere med at få tilknytning til det ordinære arbejdsmarked.

Plantagen har siden etableringen i 2007 haft karakter af et projekt under udvikling mod sin nuværende form hvor arbejdet med kerneopgaven tager udgangspunkt i en del forskellige produktionsgrene. Produktionen består af økologisk jordbrug og gartneri, samt trævaresnedkeri, fødevareproduktion med dertilhørende detail- og grossistsalg, desuden indeholder arbejdsområderne også vedligehold af bygninger og materiel. Fælles for alle produktionsgrene gælder det, at intentionen videst muligt er, at afspejle det ordinære arbejdsmarked i processer og opgaveløsning. Plantagen arbejder målrettet med afklaring af- og udviklingen af den enkelte borgers kapaciteter og færdigheder. Det vil i sidste ende forøge muligheden for de særligt udsatte og sårbare borgers tilknytning til det ordinære arbejdsmarked eller bidrage til en præcis afklaring i forhold til fleksjob, pension eller uddannelse, der understøtter borgerens muligheder for at trives og varetage sit eget liv.

Plantagen er et unikt beskæftigelsestilbud som skiller sig særligt ud ved:

- at have karakter af at være en ordinær virksomhed.
- at betragte borgerne som medarbejdere.
- at rumme og arbejde med en særligt bred målgruppe (se mere herunder)
- at arbejde ud fra et helhedsorienteret perspektiv på borgeren og i ubetinget grad tværfagligt og på tværs af centre.
- at tilbyde en bred vifte af funktioner, muligheder og socialt udviklende miljøer.

- at have 15 års erfaring med, at hjælpe en gruppe særligt udsatte og sårbare borgere, hvor den psykosociale praksis hele tiden udvikles. Herunder taler erfaringerne og resultaterne med miljøterapi for sig selv.

Målgruppebeskrivelse

Plantagen har pr. måned i 2022 gennemsnitligt 16 borgere tilknyttet og havde 31 forskellige borgere i forløb i 2021. Forløbene varierer i varighed fra få uger til flere år, hvor sidstnævnte kan være ressourceforløb.

Jobcenteret visiterer borgere til Plantagen med udgangspunkt i, at borgeren ikke vurderes som jobparat.

De visiterede borgere fordeler sig i aldersgruppen fra 18-60 år og den enkelte borgers kapacitet varierer i meget stor grad. Enkelte starter eksempelvis op i forløb med et ugentligt fremmøde på 2 timer, som er betinget af ledsagelse af støttekontaktperson eller mentor. I den anden ende af spektret kan borgeren magte og profitere af fem dages ugentligt fremmøde á 6 timer dagligt.

Borgernes baggrund og erhvervs erfaring varierer i ligeså høj grad som kapaciteten, fra unge uden færdiggjort folkeskole til borgere med videregående uddannelser og mange års erhvervs erfaring. Desuden er de problematikker der ligger til grund for, at borgerne har brug for et forløb på Plantagen meget alsidige. Det kan være fysiske og psykiske udfordringer som følge af arbejdsskade eller nedslidning, stressammenbrud (med følgeskader), misbrug, manglende uddannelse, kognitive udfordringer, psykisk sygdom, følgevirkninger af opvækst og levevilkår, manglende netværk og begrænsede ressourcer. Som regel er det ikke kun en enkelt af førnævnte faktorer der hæmmer borgeren i forhold til arbejdsmarkedet og normalen for forløbene er at borgerens udfordringer bliver åbenbaret i sin helhed, efter opstart på Plantagen og den psykosociale indsats tilrettelægges nøje efter det samlede billede.

Praksis og samspil med øvrig organisation

Plantagen arbejder altså med en gruppe af særligt udsatte og sårbare borgere, som i særlig grad har brug for en tværfaglig indsats, som Plantagen kan iværksætte i samarbejde med borgerens sagsbehandler. Derudover arbejder Plantagen tæt sammen med jobkonsulenter m.fl. i Jobcenteret, og ligeledes med støttekontaktpersoner og sagsbehandlere i Psykiatri og Handicap, samt de ordinære virksomheder hvor der etableres praktikforløb. Vi bakker desuden op om lægebesøg, socialtandpleje, boligsøgning mm.

I enkelte tilfælde inddrager vi borgerens nærmeste (forældre eller samlever) samt Center for Børn og Familie.

Plantagen formår på den måde at sammenkæde kommunens tilbud, ressourcer og myndighedskrav med den enkeltes virkelighed i en ramme, der i videst mulig grad afspejler det ordinære arbejdsmarked. Plantagens måde at håndtere kerneopgaven på er unik og som beskrevet ovenfor formår Plantagen i særlig grad at etablere helhedsorienterede tværfaglige indsatser og bidrager derved til opgaveløsning som løses bedst på tværs af centrene.

Det er værd at tilføje at Plantagen bidrager til jobcenterets kerneopgave:

"Vi samarbejder med borgere og virksomheder på Bornholm ved at udfordre, rådgive og vejlede, så der bliver grobund for udvikling for både mennesker og virksomheder".

I det større perspektiv bidrager Plantagen til kommunalbestyrelsens visioner på følgende områder:

5. At fremme chanceligheden for at børn og voksne på Bornholm bliver så ressourcestærke som muligt.

6. At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt.

Herunder specifikt Social- og sundhedsudvalgets langsigtede mål under:

pkt 5:

Social- og Sundhedsudvalget vil arbejde på, at de rammer og muligheder vi skaber ikke skaber ulighed, men chancelighed – og dermed øge alle borgeres mulighed for at lykkes og bidrage positivt

pkt 6:

For at få mere kvalitet for pengene vil Social- og Sundhedsudvalget udvikle kerneopgaverne på udvalgets område, herunder snitfladen mellem Social- og Sundhedsudvalgets område og øvrige centre og eksterne samarbejdspartner

Vi fungerer som en "Socialøkonomisk virksomhed"

Medarbejderstaben på Plantagen udgøres primært af borgere i fleks eller skånejob. Denne praksis er en særlig del af Plantagens DNA, som bidrager til at borgerne i afklaringsforløb får mulighed for at spejle sig i kollegaer, som på trods af deres udfordringer har fået etableret sig på arbejdsmarkedet.

Derfor løfter Plantagen ikke blot en indsats for borgere uden for arbejdsmarkedet, men ligeledes for en gruppe borgere som i særlig grad har brug for gode arbejdsforhold og en rummelig arbejdsplads. Den del af Plantagens virke understøtter Center for Psykiatri og Handicaps hovedformål:

- Støtte borgeren med at lykkes i livet på egne præmisser.
- Arbejde med borgerens medborgerskab og indflydelse på eget liv, så borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan tage del i samfundslivet på lige fod med andre borgere.
- Yde kompetent støtte og vejledning til borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, eller særlige sociale problemer.

Hørings svar vedr. administrativt sparekatalog for Bornholms Regionskommune budget 2023.

Ældre Sagen Bornholm har gennemgået det udsendte administrative sparekatalog, specielt på ældreområdet. Vi ser med største bekymring på konsekvenserne, hvis besparelserne vedtages, og har følgende kommentarer til forslagene:

SSU-31-01 + SSU-31-08: Hjemmeplejen og plejeboligområdet – rengøring hver 3. uge.

Ældre Sagen Bornholm finder, at forslaget er urimeligt. Hjemmehjælpsmodtagerne vil opleve mere skidt i hjemmene med fastgroet snavs i f.eks. tæpper og på gulve. I forbindelse med Covid-19-pandemien har alle erfaret, hvor vigtigt det er, at hygiejnen er i top. En større smitte med Covid-19 forventes i efteråret 2022 og vinteren 2023, og risikoen for smitte vil være stor, hvis hygiejnen ikke er i orden. Livskvaliteten for hjemmehjælpsmodtagerne vil blive forringet, samtidig med at observationer for helbredsmæssige forandringer vil være sjældne. Bornholms Regionskommune vil gerne rekruttere flere ansatte i f.eks. hjemmeplejen. I den forbindelse er det et dårligt signal, der sendes, hvis de ansatte ikke kan være stolte af det arbejde de udfører. Ydermere udsættes medarbejderne for øget smitterisiko med større sygefravær til følge. Udover færre timer til rengøring, skal der efter forslaget bruges flere timer på revisitering – dyrt arbejde, der ikke gavner borgerne.

SSU-31-2: Puljemidler.

Ældre Sagen Bornholm mener, at det er vigtigt, at puljemidler bibeholdes. De giver mulighed for de absolut nødvendige nyansættelser. I øvrigt midler, der oprindeligt er tilført fra staten.

SSU-31-4 + SSU-31-5: Hjemmeplejen og plejeboligområdet – klippekort.

Ved afviklingen af klippekortsordningen forsvinder den sidste rest af selvbestemmelse og valgfrihed for borgerne. Midlerne stammer fra statslig pulje. Det må forventes, at pårørende vil få pålagt endnu flere arbejdsopgaver.

SSU-33-01 + SSU-33-02: Genoptræning - Sønderbo og hjemmeplejen.

Umiddelbart virker det som om, at det er et forslag, der "bider sig selv i halen". Besparelse på genoptræning vil efter al sandsynlighed blot øge presset på hjemmeplejen.

SSU-33-4 + SSU-33-12: Reducering af budget til vederlagsfri kørsel.

Ældre Sagen er bekymret for, at de ældre slet ikke når frem til fysioterapien – på grund af den økonomiske belastning forslaget indebærer. Ligeledes vil det for de pårørende være en kæmpestor belastning, økonomisk som psykisk, da opgaven vil tage yderligere tid fra de pårørende.

SSU-33-06: Reduktion af lønbudget på SOSU-elevområdet.

Ældre Sagen Bornholm vil stærkt anbefale, at Regionskommunen stadig sætter fokus på medarbejder tilgangen på SOSU-området.

SSU-33-07 + SSU-33-08: Sygeplejen, personalereduktion, sygeplejersker.

Gruppen som bl.a. socialsygeplejersken tager sig af, er en gruppe af svage borgere, ofte med flere problemstillinger. Borgere i denne gruppe har et stort behov for sammenhængende rådgivning og vejledning. Borgerne vil miste denne forholdsvis nemme tilgang til systemet, hvis forslagene realiseres.

SSU-33-09: Nedlæggelse af MA-TO gruppen.

En nedlæggelse af MA-TO gruppen vil betyde, at de yngre demensramte, ikke har noget reelt tilbud og nødvendigvis må blive hjemme. De yngre demensramte vil næppe tage imod tilbud om at komme i gruppe med ældre borgere. MA-TO gruppen er af betydning for de demensramtes og de pårørendes livskvalitet, og bør derfor ikke nedlægges.

SSU-33-11 + SSU-33-13: Sønderbo, personalereduktion.

Forslagene vil betyde, at borgere vil opleve en forringet service og risikere at komme til "en lukket dør". De administrative opgaver vil formentlig blive pålagt de øvrige medarbejdere – og tiden vil skulle tages fra den daglige pleje. Forslagene kan derfor ikke anbefales.

SSU-33-14: Tandplejen – personale reduktion.

Tandsundhed er utrolig vigtig for alle, specielt for borgere tilknyttet omsorgstandplejen. Ventetiderne er i dag lange, og vil blive endnu længere, hvis der gennemføres en personalereduktion.